

Het arbeidsaanbod van de beroepen geestelijke gezondheid in 2022

Een onderzoek ten behoeve van de capaciteitsraming 2022, in opdracht van het Capaciteitsorgaan

Elize Vis
Linda Flinterman
Art van Schaijk
Ronald Batenburg



NIVEL
Kennis voor betere zorg

Het Nivel levert kennis om de gezondheidszorg in Nederland beter te maken. Dat doen we met hoogwaardig, betrouwbaar en onafhankelijk wetenschappelijk onderzoek naar thema's met een groot maatschappelijk belang. 'Kennis voor betere zorg' is onze missie. Met onze kennis dragen we bij aan het continu verbeteren en vernieuwen van de gezondheidszorg. We vinden het belangrijk dat mensen in staat zijn om deel te nemen aan de samenleving. Ons onderzoek draait uiteindelijk om de vraag hoe we de zorg voor de patiënt kunnen verbeteren. Alle onderzoeken publiceert het Nivel openbaar, dat is statutair vastgelegd.

Augustus 2022

ISBN 9789461227539

030 272 97 00

nivel@nivel.nl

www.nivel.nl

© 2022 Nivel, Postbus 1568, 3500 BN UTRECHT

Gegevens uit deze uitgave mogen worden overgenomen onder vermelding van Nivel en de naam van de publicatie. Ook het gebruik van cijfers en/of tekst als toelichting of ondersteuning in artikelen, boeken en scripties is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld. Deze publicatie werd geschreven in opdracht van het Capaciteitsorgaan.

Voorwoord

In deze rapportage worden de uitkomsten beschreven van een enquête-onderzoek naar het huidige arbeidsaanbod van zes beroepen binnen de geestelijke gezondheidszorg in Nederland: de GZ-psycholoog, psychotherapeut, klinisch psycholoog, klinisch neuropsycholoog, verpleegkundig specialist GGZ en verslavingsarts. Dit onderzoek zal als input gebruikt worden voor het Capaciteitsplan en instroomadvies voor deze beroepen dat in 2022 zal worden uitgebracht.

Dit onderzoek is door het Nivel in opdracht van het Capaciteitsorgaan uitgevoerd. Dank gaat uit naar de begeleiding vanuit het Capaciteitsorgaan door Maurice Heck en Koen Füssenich.

Tenslotte is een woord van dank op zijn plaats aan de hulp van diverse beroeps- en brancheverenigingen voor hun hulp bij de dataverzameling, en aan alle respondenten die de moeite hebben genomen om de vragenlijst in te vullen.

De auteurs, augustus 2022

Inhoud

Voorwoord	3
Samenvatting	6
1 Inleiding	7
1.1 Aanleiding	7
1.2 Doel en vraagstellingen	7
1.3 Leeswijzer	8
2 Methoden	9
2.1 Vragenlijst	9
2.2 Dataverzameling	9
2.3 Populatie en respons	10
2.4 Overige gebruikte bronnen	11
3 Het arbeidsaanbod van de GG-beroepen in 2022: registraties en capaciteit	12
3.1 Registratie en werkzaamheid van de GG-beroepsbeoefenaars	12
3.2 Kenmerken van de GG-beroepsbeoefenaars	16
4 Een aantal extra resultaten uit de aanbodenquête: de ervaren aansluiting tussen vraag en aanbod	20
4.1 Nu werkzaam of werkzaam geweest in het beroep	20
4.2 Verdeling naar huidig en gewenst dienstverband en fte	20
4.3 Aansluiting opleiding-arbeidsmarkt	22
4.4 De situatie op de arbeidsmarkt	23
4.5 Wervingskanalen voor het vinden van een baan	25
5 Uitkomsten van de uitvraag onder werkgevers van de GG-beroepsbeoefenaars en vergelijking	27
5.1 Werkgeversonderzoek	27
5.2 Werkzaamheid in gemiddeld fte per persoon	28
5.3 Vacaturegraad	30
5.4 Gewenste GG-beroepenmix	31
6 Conclusie en discussie	33
6.1 De aanbodparameters voor de capaciteitsraming van GG-beroepen 2022	33
6.2 Vacaturegraad voor de capaciteitsraming van GG-beroepen 2022	36
Literatuur	37
Bijlage A Vragenlijst	38
Bijlage B Representativiteit en weegfactoren	48

Samenvatting

Doel en aanleiding

Dit onderzoek is uitgevoerd in het kader van het instroomadvies voor de opleidingen tot zes beroepen in de geestelijke gezondheid dat het Capaciteitsorgaan aan het Ministerie van VWS in 2022 zal uitbrengen. Voor dit advies zijn gegevens verzameld over het arbeidsaanbod van deze beroepen, te weten de GZ-psycholoog, psychotherapeut, klinisch psycholoog, klinisch neuropsycholoog, verpleegkundig specialist GGZ en de verslavingsarts. Daarnaast was het doel van dit onderzoek om inzicht te geven in de knelpunten op de arbeidsmarkt van deze beroepen

Arbeidsaanbod

In dit onderzoek zijn voor de beroepsgroepen de volgende waarden bepaald:

- Het aantal werkzame personen,
- De verhouding tussen mannen en vrouwen,
- Het aantal fte dat gemiddeld wordt gewerkt,
- De verwachte uitstroom uit het beroep van de personen die nu werkzaam zijn in de komende 20 jaar,
- Het verwachte externe rendement van de opleiding voor die studenten die in de komende 15 jaar zullen afstuderen, en
- De huidige vacaturegraad.

Deze waarden worden gebruikt als input voor de capaciteitsraming voor deze beroepsgroepen.

Knelpunten op de arbeidsmarkt

Daarnaast is er gekeken naar knelpunten op de arbeidsmarkt voor de verschillende GG-beroepen. De positie op de arbeidsmarkt voor de beroepsbeoefenaars is goed. Na het afronden van de opleiding vinden zij snel een baan en ook denken zij gemakkelijk van baan te kunnen wisselen. Wel geven zij aan dat er te weinig professionals werkzaam zijn en dat er tekorten zijn binnen de organisaties waar ze werken. Dit werd bevestigd door de zorgaanbieders waar de professionals in dienst zijn.

Verantwoording

Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van vragenlijsten onder beroepsbeoefenaars en zorgaanbieders (hun werkgevers). Daarnaast is gebruik gemaakt van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek en het CIBG.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2018 heeft het Capaciteitsorgaan voor de periode 2020-2024 een instroomadvies uitgebracht aan het ministerie van VWS voor de opleidingen tot vijf beroepen in de geestelijke gezondheid (Capaciteitsorgaan 2018). Dit betrof de gezondheidszorg-psycholoog (GZ-psycholoog), psychotherapeut, klinisch psycholoog, klinisch neuropsycholoog en de verpleegkundig specialist GGZ (VS-GGZ). In 2022 zal voor deze vijf opleidingen opnieuw een instroomadvies worden uitgebracht, waarbij ook de verslavingsarts wordt meegenomen als beroep in de geestelijke gezondheid.

Om tot de instroomadviezen te komen, wordt door het Capaciteitsorgaan in 2022 voor elk van de geestelijke gezondheid ('GG'-)beroepen een capaciteitsraming uitgevoerd. Deze capaciteitsramingen zijn voor een belangrijk deel gebaseerd op gegevens over het huidige en toekomstige arbeidsaanbod. Het Nivel heeft in opdracht van het Capaciteitsorgaan dit arbeidsaanbod in kaart gebracht door middel van een vragenlijstonderzoek onder de 'GG-beroepsbeoefenaren'. De resultaten van dit onderzoek worden in dit rapport gepresenteerd en vergeleken met een uitvraag die het Capaciteitsorgaan samen met Duodeka onder werkgevers van GG-beroepsbeoefenaren heeft uitgezet. Zo kan via twee bronnen een zo actueel en volledig mogelijk beeld worden verkregen van de capaciteit aan beroepsbeoefenaren in de geestelijke gezondheid, op dit moment en over de komende 10 tot 20 jaar.

1.2 Doel en vraagstellingen

Het doel van dit onderzoek is het bepalen van het arbeidsaanbod, op 1-1-2022, voor zes 'GG-beroepen' te weten de GZ-psycholoog, psychotherapeut, klinisch psycholoog, klinisch neuropsycholoog, verpleegkundig specialist GGZ en verslavingsarts. Dit doel is bereikt door een vragenlijst onder de beoefenaren van deze beroepen uit te zetten en de resultaten hiervan te vergelijken met een uitvraag die het Capaciteitsorgaan samen met Duodeka onder werkgevers van GG-beroepsbeoefenaren heeft uitgezet.

In dit rapport worden per beroepsgroep de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

1. Wat is het **aantal personen** dat geregistreerd en werkzaam is in het GG-beroep, rekening houdend met het feit dat men meerdere GG-registraties kan hebben en meerdere GG-beroepen kan uitoefenen?
2. Wat is het **aandeel vrouwen** in de groep die werkzaam is in het betreffende GG-beroep?
3. Wat is het **gemiddeld aantal uren en fte** van de groep werkzamen in het betreffende GG-beroep, naar geslacht?
4. Wat is de **verwachte uitstroom** van de groep werkzamen in het betreffende GG-beroep na 5, 10, 15 en 20 jaar en naar geslacht?
5. Wat is het **extern rendement** van de groep die wordt opgeleid voor het betreffende GG-beroep na 1, 5, 10 en 15 jaar en naar geslacht?

6. **Hoe verhouden de uitkomsten** van de uitvragen onder de zorgprofessionals (uitgevoerd door Nivel) en werkgevers (uitgevoerd door Duodeka en het Capaciteitsorgaan) in de GG zich tot elkaar v.w.b. de voorgaande arbeidsaanbod-factoren?

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 worden de methoden van dit onderzoek toegelicht. In hoofdstuk 3 worden de antwoorden op de onderzoeksvragen 1 tot en met 5 gegeven op basis van de vragenlijst onder de GG-beroepsbeoefenaren, waarna in hoofdstuk 4 een aantal extra gegevens met betrekking tot de aansluiting tussen vraag en aanbod voor de zes GG-beroepsgroepen gepresenteerd. In hoofdstuk 5 worden deze resultaten vergeleken met de uitkomsten van het werkgeversonderzoek (onderzoeksvraag 6). Na deze vergelijking worden in hoofdstuk 6 de aanbodparameters voorgesteld om in 2022 als input te gebruiken voor de capaciteitsraming van de zes GG-beroepen.

2 Methoden

In dit hoofdstuk worden het veldwerk en de analyses van het enquêteonderzoek onder de zes GG-beroepen besproken. Het beschrijft eerst de ontwikkeling van de vragenlijst onder de GG-beroepsbeoefenaren, daarna de dataverzameling en tenslotte de respons op de vragenlijst waarbij ook wordt ingegaan op de representativiteit en betrouwbaarheid van de respons. Het veldwerk is voor alle zes beroepsgroepen op een vergelijkbare manier uitgevoerd. Daar waar er verschillen zijn tussen de beroepsgroepen worden deze apart benoemd.

2.1 Vragenlijst

In 2018 heeft het Nivel een vragenlijst ontwikkeld voor professionals die opgeleid, geregistreerd en werkzaam zijn (of waren) in een GG-beroep (zie Vis e.a., 2018). Deze vragenlijst is het uitgangspunt geweest voor de vragenlijst die in 2022 voor dit onderzoek is uitgezet. Het streven is geweest de vragenlijst zo vergelijkbaar mogelijk te houden zodat de resultaten kunnen worden vergeleken met de resultaten uit 2018. Maar in overleg met het Capaciteitsorgaan is ook bekeken hoe de vragenlijst kon worden verbeterd, welke vragen opnieuw konden worden gebruikt en welke vragen aangepast of toegevoegd moesten worden.

Er is voor gekozen om een algemene vragenlijst te ontwikkelen die van toepassing is voor alle zes de GG-beroepsgroepen. Daarbij is speciaal rekening gehouden met het feit dat een deel van de professionals binnen de geestelijke gezondheidszorg meerdere beroepen kunnen uitoefenen. Zo zijn GZ-psychologen vaak ook werkzaam als psychotherapeut, en is het bezit van een bepaalde BIG-registratie een voorwaarde om een andere BIG-registratie te kunnen verkrijgen. Hierdoor zijn alle klinisch (neuro)psychologen ook in het bezit van een registratie als GZ-psycholoog. In de vragenlijst is daarom, als men in meerdere (GG-)beroepen werkzaam was, specifiek gevraagd hoeveel uur men werkt en in welk beroep. De online vragenlijst is getest door het Nivel en het Capaciteitsorgaan voordat deze is uitgezet. De vragenlijst is te vinden in bijlage A.

2.2 Dataverzameling

Vanwege AVG-wetgeving konden de GG-beroepsbeoefenaars niet persoonlijk via het BIG-register worden aangeschreven, zoals in 2018 wel is gebeurd. De vragenlijst is daarom via de verschillende beroepsverenigingen en opleidingen verspreid onder hun leden en alumni. De volgende organisaties hebben dit onderzoek ondersteund en de vragenlijst onder de aandacht gebracht: NIP, V&VN VS, de NVO, de NVP, de VVGN, de LVVP, vLOGO, GGZ-VS, VGN, de Nederlandse GGZ, NVZ/NFU, Actiz, ZN en de NVGzP. Er is gebruik gemaakt van een open link naar de beveiligde enquête-omgeving van het Nivel. Hierdoor konden verschillende organisaties de link naar de vragenlijst makkelijk doorsturen naar hun leden en onder de aandacht brengen op hun website of via nieuwsbrieven. Voor de verslavingsartsen is de enquête via de Registratie Geneeskundig Specialisten (RGS) verstuurd en voor de VS-en GGZ via de Opleidingsinstelling Geestelijke Gezondheidszorg Verpleegkundig Specialist. De vragenlijst stond open voor invullen van 28 januari 2022 t/m 21 april 2022.

2.3 Populatie en respons

In Tabel 1 is het responspercentage gebaseerd op het aantal personen dat per februari 2022 een bepaalde BIG-registratie had, en dus in theorie met de vragenlijst bereikt had kunnen worden. Daarnaast is het aantal personen per registratie opgenomen dat in 2018 heeft gerespondeerd. Zoals eerder aangegeven moet bedacht worden dat hierin personen met meerdere registraties voorkomen, wat ook geldt voor de respons-aantallen. Bij het responspercentage voor de Verpleegkundig specialist GGZ geldt dat een groot deel direct aangeschreven kon worden via de Opleidingsinstelling Geestelijke Gezondheidszorg Verpleegkundig Specialist (zie hiervoor) en dat bij deze beroepsgroep meervoudige registraties niet voorkomen.

In totaal hebben 1.927 unieke personen een vragenlijst ingevuld, die tezamen 2.172 registraties in één of meerder GG-beroepen hadden. In 2018 lag het totaal aantal registraties/geregistreerden op 1.144. Toen zijn meer personen bereikt met een registratie als Verpleegkundig specialist GGZ, psychiater en klinisch neuropsycholoog; maar aanzienlijk minder respondenten met een registratie als GZ-psycholoog, psychotherapeut en klinisch psycholoog. De belangrijkste reden hiervoor is de manier waarop de verschillende beroepsbeoefenaars zijn aangeschreven. In 2018 werd een steekproef persoonlijk aangeschreven, in 2021 was dit wegens beperkingen door de AVG niet meer mogelijk en zijn zij via de beroepsverenigingen en niet op naam aangeschreven (zie ook hiervoor).

In 2022 zijn met de enquête ook personen bereikt die geregistreerd staan als orthopedagoog generalist. Deze groep komt in deze rapportage ook terug, maar hiervoor worden geen aanbodparameters vastgesteld vanwege de focus van de capaciteitsramingen waarvoor dit aanbodonderzoek is uitgevoerd. Ook voor de psychiaters worden er uiteindelijk geen aanbodparameters vastgesteld. Deels door de lage respons (tabel 1) en ook doordat ze buiten de focus vallen van de capaciteitsraming waarvoor dit onderzoek is uitgevoerd.

Tabel 1 Respons per beroepsgroep behaald in 2022, in percentages, en in aantallen vergeleken met 2018 t.b.v. de vorige capaciteitsraming

Beroepsgroep	N populatie	% respons	N respons 2022	N respons 2018
Verslavingsarts KNMG	199	40,2%	80	-
Verpleegkundig specialist GGZ	1.447 ¹	11,7%	169	205
Psychiater	3.918	1%	39	148
GZ-psycholoog	17.937	5,6%	1.000	372
Psychotherapeut	5.442	6,8%	372	149
Klinisch psycholoog	2.356	17,3%	409	213
Klinisch neuropsycholoog	176	18,1%	32	57
Orthopedagoog generalist	2.020 ²	3,5%	71	-

¹ Hiervan zijn 850 personen direct aangeschreven.

² Er is tot 2023 een overgangperiode voor orthopedagoog generalisten, dus deze gegevens zijn waarschijnlijk nog niet compleet.

Voor de verslavingsartsen, verpleegkundig specialisten GGZ, GZ-psychologen, psychotherapeuten en klinisch psychologen is de respons qua absolute aantallen 80 of meer en afdoende om hierop

de verschillende parameters voor het ramingsmodel te kunnen bepalen. Voor de psychiater en klinisch neuropsycholoog is de respons lager dan 40 en daarom zullen voor deze beroepsgroepen de aanbodparameters ook op andere bronnen gebaseerd worden. De responspercentages variëren sterk, van 40% bereikt onder degenen die geregistreerd waren als verslavingsarts, tot 1% onder de psychiaters. De verslavingsartsen konden via de RGS direct worden aangeschreven waardoor de respons naar waarschijnlijkheid hoger is. De psychiaters zijn met de wervingsstrategie minder bereikt.

Bijlage B laat zien hoe de leeftijd- en geslachtsverdeling is van de respondenten. Hierbij blijkt dat voor alle beroepen alle combinaties van leeftijd en geslacht respondenten vertegenwoordigd zijn. Dit maakt een weging naar de totale beroepsgroepen mogelijk. Door te corrigeren voor verschillen tussen de (BIG-)populatie en respons in leeftijd- en geslachtsverdeling, is het mogelijk uitspraken te doen over de 'populatie' per beroepsgroep. Het gewicht is berekend door het aantal personen in de populatie te delen door het aantal respondenten. Als er van een bepaalde beroepsgroep bijvoorbeeld 35 personen in de responsgroep voorkomen en 60 in de populatie is het gewicht $60/35=1,7$. Door te wegen telt elke respondent in de betreffende groep 1,7 keer mee, zodat de 35 respondenten tellen voor 60 personen in de populatie. De weging is per beroepsgroep gebaseerd op de geslachts- en leeftijdsverdeling in die beroepsgroep in 15-jaarsgroepen (jonger dan 35, 35-50, 50-65 en ouder dan 65).

2.4 Overige gebruikte bronnen

Voor dit onderzoek is naast de vragenlijst ook gebruik gemaakt van gegevens van het CIBG¹ en het CBS. Deze gegevens zijn mede gebruikt bij het bepalen van het aantal geregistreerde GG-beroepsbeoefenaars, het percentage werkzame personen, het aandeel vrouwen, leeftijdsverdeling, de uitstroom en het extern rendement.

Zoals in het vorige hoofdstuk aangegeven is er door Duodeka een vragenlijst uitgezet onder werkgevers van GG-beoefenaars via een aparte webapplicatie. De gegevens uit deze vragenlijst zijn in dit onderzoek gebruikt om de uitkomsten van de het vragenlijstonderzoek onder de GG-beroepsbeoefenaren te kruis valideren en specifiek voor het berekenen van de vacaturegraad voor de GG-beroepen. In hoofdstuk 5 wordt nader op dit deelonderzoek ingegaan.

¹ Oorspronkelijke afkorting voor het Centraal Informatiepunt Beroepen Gezondheidszorg; tegenwoordig wordt de afkorting alleen nog als naam gebruikt en wordt het CIBG omschreven als "een uitvoeringsorganisatie onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport". Het beheer van het BIG-register valt onder het CIBG.

3 Het arbeidsaanbod van de GG-beroepen in 2022: registraties en capaciteit

In dit hoofdstuk worden de resultaten op basis van de uitgezette enquête onder de zes GG beroepen besproken. Het gaat om de achtergrondkenmerken, werksituatie en werkzaamheid van de GG-beroepsbeoefenaars. Hierbij zijn ook de aanvullende bronnen gebruikt van het CIBG en CBS.

3.1 Registratie en werkzaamheid van de GG-beroepsbeoefenaars

3.1.1 BIG-registraties

Hiervoor gaven we al aan dat personen meerdere (BIG-)registraties kunnen bezitten, soms om beide beroepen te kunnen uitoefenen, soms omdat een BIG-registratie een voorwaarde om een andere BIG-registratie te kunnen verkrijgen. De volgende tabel laat zien welke registratiecombinaties er in het BIG-register voorkomen en dus hoe groot deze 'overlap' is tussen de beroepsgroepen. De tabel is gebaseerd op de cijfers zoals die verkregen zijn van het CIBG dat het BIG-register beheert.

Tabel 2 Aantallen personen voor alle combinatiemogelijkheden van twee GG-registraties, per februari 2022 ¹

	GZ- psycholoog	Psycho- therapeut	Klinisch psycholoog	Klinisch neuropsycholoog	VS-GGZ	Psychiater	Verslavings- arts	Orthopedagoog generalist
GZ-psycholoog	13.281	1.766	295	152				374
Psychotherapeut	1.766	981				649		12
Klinisch psycholoog	295							
Klinisch neuropsycholoog	152							
VS-GGZ					1.447			
Psychiater		649				3.266		
Verslavingsarts							201	
Orthopedagoog generalist	374	12						1.585
Combinatie van 3 of meer	2.069	2.034	2.060	24		<5		49
Totaal	17.937	5.442	2.356	176	1.447	3.918	201	2.020

Bron: CIBG

¹ Per kolom, het totaal aantal BIG-geregistreerden in het betreffende GG-beroep.

De tabel dient *per kolom* te worden gelezen en presenteert alleen de details voor combinaties van twee BIG-registraties. Personen die meer dan twee registraties combineren zijn in een aparte rij in de tabel gepresenteerd.

Tabel 2 laat ten eerste zien dat de personen met een registratie als verslavingsarts en verpleegkundig specialist GGZ géén andere BIG-registraties bezitten. Van hen heeft dus 100% alleen één (namelijk de ‘eigen’) registratie. Voor het merendeel van de GZ-psychologen (74%), psychiaters (84%), orthopedagogen-generalist (78%) geldt dat ook. Daarentegen heeft 18% van de psychotherapeuten alleen de eigen registratie en geen (0%) van de klinisch psychologen en de klinisch neuropsychologen. Voor de klinisch psychologen en de klinisch neuropsychologen geldt dat zij ook de GZ-registratie moeten bezitten; zij hebben daardoor allemaal minstens twee BIG-registraties. Daarbij hebben de klinisch psychologen het vaakst drie of nog meer registraties; 87% heeft naast hun eigen registratie en die als GZ-psycholoog, ook meestal de registratie als psychotherapeut. En dat zien we dan ook weer terug in de meest voorkomende dubbelregistraties:

- 70% van de psychotherapeuten heeft ook registratie als GZ-psycholoog (en 12% van de GZ-psychologen);
- 85% van de klinisch psychologen heeft ook een registratie als psychotherapeut;
- 17% van de psychiaters heeft ook een registratie als psychotherapeut;
- 19% van de orthopedagoog generalist (nog relatief nieuw in het BIG-register) heeft 19% ook een registratie als GZ-psycholoog.

3.1.2 Werkzaam in het beroep

De hiervoor beschreven combinaties van (BIG-)registraties zijn ook gevisualiseerd in de onderstaande figuur 1. Deze geeft de omvang van de beroepsgroepen qua registraties weer: hoe groter de cirkel, hoe groter de groep.

Daarnaast wordt in figuur 1 aangegeven, op basis van gegevens van het CBS², hoeveel van de geregistreerde GG-beroepsbeoefenaren ook werkzaam is in het betreffende beroep. Bij combinaties van registraties is men werkzaam in minimaal één van de registraties. Hierbij moet vermeld worden dat de CBS-gegevens betrekking hebben op 2020 en het aantal BIG-geregistreerden op 2022. We gaan er hierbij dus vanuit dat het percentage bevoegde professionals dat ook daadwerkelijk werkzaam is in het beroep, in de laatste twee jaar niet veranderd is.

Tabel 3 toont per registratie de aantallen, werkzaamheidspercentages en aantallen werkzamen die op een combinatie van gegevens uit het BIG en CBS gebaseerd zijn en ook terugkomen in figuur 1.

² Hiertoe zijn aparte analyses uitgevoerd op de zogenaamde microdatabestanden van het CBS, waarin verschillende registers en databestanden (geheel geanonimiseerd, beveiligd en niet op persoonsniveau herleidbaar) geraadpleegd en gecombineerd kunnen worden.

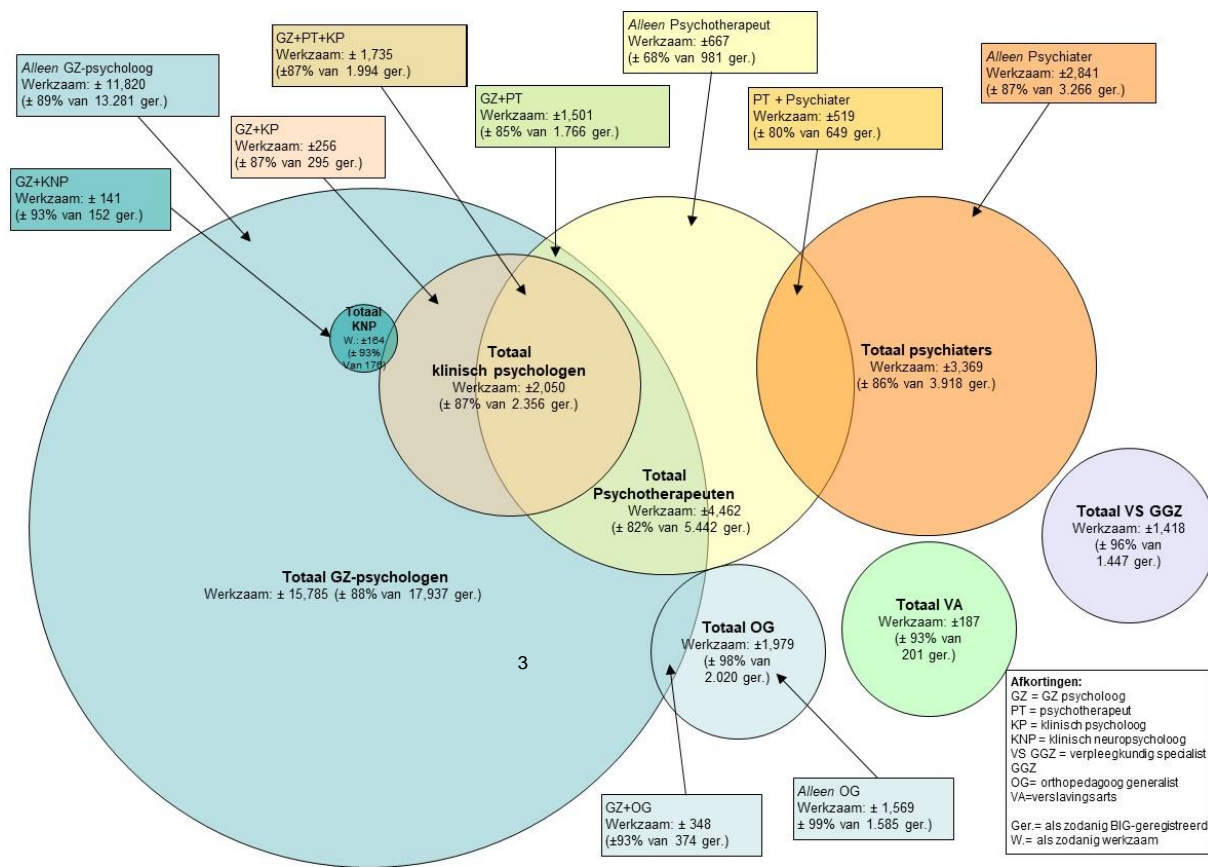
Tabel 3 Aantal geregistreerden en werkzamen, naar registratie

Beroep/registratie	N BIG-geregistreerd	% Werkzaam	N Werkzaam
GZ-psycholoog	17.937	88%	15.785
Psychotherapeut	5.442	82%	4.462
Klinisch psycholoog	2.356	87%	2.050
Klinisch neuropsycholoog	176	93%	164
VS-GGZ	1.447	98%	1.418
Verslavingsarts	201	93%	186
Psychiater	3.918	86%	3.369
Orthopedagoog generalist	2.020	98%	1.979

Bron: BIG register, CBS

Een persoon kan, wanneer men in het bezit is van meerdere BIG-registraties, dus ook werkzaam zijn in meerdere beroepen. Deze dubbeltellingen (of soms driedubbeltellingen) vormen zoals gezegd een belangrijk aandachtspunt in de ramingsystematiek. Per beroep wordt bij de raming bekeken hoeveel personen er *in totaal* in dat specifieke vak werkzaam zijn. Vervolgens wordt gekeken *hoeveel uur en/of fte* men in het beroep dan ‘werkelijk’ werkzaam is; waarmee het ongewenste effect van dubbeltellingen in de capaciteitsbepaling wordt vermeden. Hiermee verbeteren we de eerdere methode waarin het percentage werkzamen in de GG-beroepen werd berekend op basis van de ‘hoogste’ BIG-registratie. De aanname hierbij was dat men altijd de kennis gebruikt die bij de hoogste GG-opleiding is opgedaan; en dus altijd geheel of voor het grootste deel in dat beroep werkt. In de praktijk blijkt dit niet altijd het geval, en geeft men zelf ook regelmatig aan gedeeltelijk in het ene en gedeeltelijk in het andere beroep te werken. Voor een vergelijking met eerdere onderzoeken is het percentage werkzamen per ‘hoogste’ BIG-registratie weergegeven in Bijlage C.

Figuur 1 Venndiagram: aantal geregistreerde en werkzamen in de GG beroepen en combinaties van GG-beroepen



Bron: BIG-register en CBS³

³ Een aantal combinaties van registraties die niet veel voorkwamen zijn niet meegenomen in het figuur. Hierdoor tellen de losse categorieën niet altijd op tot het totaal.

3.2 Kenmerken van de GG-beroepsbeoefenaars

3.2.1 Aantal werkzame personen naar geslacht en leeftijd

Tabel 4 toont het aandeel vrouwen per beroep, ook op basis het CBS. In bijna alle beroepen is de (ruime) meerderheid vrouw. Het hoogste percentage vrouwen vinden we bij de orthopedagoog generalisten (95%). Het percentage vrouwelijke verslavingsartsen (49%) is gebaseerd op de vragenlijst aangezien voor deze groep geen aparte cijfers beschikbaar zijn bij het CBS. Het percentage vrouwen per 'hoogste' BIG registratie wordt ook weergegeven in Bijlage C.

Tabel 4 Aantal en aandeel vrouwen per beroep/registratie

Beroep	N totaal	% vrouwen
GZ-Psycholoog	705	83%
Psychotherapeut	340	67%
Klinisch psycholoog	395	67%
Klinisch neuropsycholoog	28	78%
VS-GGZ	163	71%
Psychiater	39	58%
Orthopedagoog generalist	59	95%
Verslavingsarts	75	49%

Bron: CBS, vragenlijst (verslavingsartsen)

In tabel 5 is tenslotte ook de leeftijdsverdeling van werkzame personen per registratie weergegeven. Het hoogste percentage werkzamen van 60 jaar en ouder is te zien bij de psychotherapeuten, klinisch psychologen en verslavingsartsen. De VS-GGZ is relatief gezien de jongste beroepsgroep: 9% is ouder dan 60.

Tabel 5 Leeftijdsverdeling per beroep/registratie

Beroep	<=29 jaar	30-39 jaar	40-49 jaar	50-59 jaar	-65 jaar	>=65 jaar	Totaal
GZ-psycholoog	1,6%	30,6%	26,3%	18,3%	10,1%	12,7%	100%
Psychotherapeut	1,4%	18,6%	23,8%	25,1%	16,7%	25,4%	100%
Klinisch psycholoog	0%	6,4%	19,3%	18,1%	22,1%	33,8%	100%
Klinisch neuropsycholoog	0%	11,1%	37,2%	27,3%	7,4%	7,4%	100%
VS GGZ	1,2%	24,4%	31,4%	33,6%	7,8%	1,6%	100%
Psychiater	0%	23,4%	33,7%	26,2%	8,5%	8,2%	100%
Verslavingsarts	0%	15,9%	20,3%	30,4%	15,6%	17,4%	100%

Bron: CBS, vragenlijst (verslavingsartsen)

3.2.2 Aantal werkzame personen naar fte

Op basis van de vragenlijst kan het aantal uur en fte worden bepaald dat beroepsbeoefenaars werken, specifiek voor het beroep of de beroepen waarin zij werkzaam zijn (zie ook paragraaf 3.1.2 hiervoor). In de vragenlijst was de mogelijkheid ingebouwd om specifiek het aantal uur naar beroep te verdelen in het geval dat men meerdere beroepen uitoefent. Bijvoorbeeld: een persoon werkt als psychotherapeut en GZ-psycholoog, in totaal 40 uur, maar specifiek als psychotherapeut 30 uur en als GZ-psycholoog 10 uur.

Tabel 6 laat de gemiddelde fte's zien voor de werkzamen per beroep, uitgesplitst voor mannen en vrouwen en eerst voor de totale beroepsgroepen.

Tabel 6 Gemiddeld aantal fte naar beroep en geslacht, gebaseerd op de enquêteresultaten*

Beroep	FTE werkzaam		
	Mannen	Vrouwen	Totaal
GZ-psycholoog	0,71	0,65	0,66
Psychotherapeut	0,65	0,56	0,61
Klinisch psycholoog	0,70	0,70	0,70
Klinisch neuropsycholoog	1,08	0,90	0,93
VS-GGZ	0,99	0,93	0,95
Psychiater	0,97	0,96	0,96
Verslavingsarts	0,96	0,95	0,96

Bron: Vragenlijst

*1fte is 36 uur

Tabel 7 laat zien hoe deze gemiddelden tot stand zijn gekomen op basis van zowel de personen die alleen in één beroep werkzaam waren én personen die ook in andere GG-beroepen werkzaam waren. Hierin is te zien dat men, zoals verwacht, gemiddeld minder fte in een beroep werkzaam is wanneer men meerdere beroepen uitoefent.

Tabel 7 Gemiddeld aantal fte per beroep en naar geslacht, apart voor personen werkzaam zijn in alleen het beroepen of in meerdere beroepen

	Fte werkzaam in het beroep voor personen die alleen dit beroep uitoefenen	Fte werkzaam in het beroep voor personen die ook andere GG-beroepen uitoefenen	Fte totale groep
Mannen			
GZ-psycholoog	0,93	0,08	0,71
Psychotherapeut	1	0,37	0,57
Klinisch psycholoog	0,88	0,73	0,74
Klinisch neuropsycholoog	1	0,95	0,99
VS GGZ	0,99	-	0,99
Psychiater	1	0,80	1
Verslavingsarts	0,96	-	0,96
Vrouwen			
GZ-psycholoog	0,86	0,08	0,75
Psychotherapeut	0,87	0,52	0,60
Klinisch psycholoog	0,90	0,75	0,77
Klinisch neuropsycholoog	0,95	0,89	0,90
VS GGZ	0,93	-	0,93
Psychiater	0,96	0,94	0,95
Verslavingsarts	0,95	-	0,95

Bron: Vragenlijst

In bijlage C worden de gemiddelde fte's in 2022 naar beroepsgroep vergeleken met de fte-gemiddelden waarmee in de vorige ramingen is gerekend. Belangrijk is hierbij op te merken dat deze vergelijking zeer wordt beperkt door het feit dat in 2018 (en de ramingsjaren ervoor) ervan uit is gegaan dat men werkzaam is in het 'hoogste' BIG-beroep (zie de uitleg hiervoor in paragraaf 3.1.2.). Hierdoor was voor de voorgaande ramingen het gemiddeld aantal fte systematisch hoger. Dit is vooral te zien bij psychotherapeuten en klinisch psychologen.

3.2.3 Uitstroom

Naast de samenstelling en huidige werkzaamheid van de verschillende beroepsgroepen, is een andere belangrijke aanbodparameter welk deel in de komende 20 jaar zal stoppen met werken of een ander beroep gaat uitoefenen. Dit betreft de uitstroom uit het beroep. De uitstroom van de GG-beroepen wordt voor 2022 berekend met behulp van maatwerk-gegevens van het CBS. Hierbij is op basis van historische gegevens berekend welk deel van de werkzame personen in de verschillende beroepsgroepen, na 5, 10, 15 en 20 jaar niet meer werkzaam is. Cohorten werkzame personen naar beroep, geslacht en leeftijd zijn in de periode tussen 2009 en 2019 met elkaar vergeleken. Op basis van deze gegevens konden de psychiaters niet worden weergegeven.

De uitstroompercentages voor de verschillende beroepen zijn weergegeven in tabel 8. In deze tabel worden ook de uitstroompercentages van de vorige twee ramingen weergegeven. De percentages vertonen niet een bepaalde systematische trend. Voor een aantal beroepen liggen de uitstroompercentages na bepaalde perioden hoger dan in 2015 en 2018 door vergrijzing (bijvoorbeeld psychotherapeuten, klinisch psychologen en verslavingsartsen). Maar dit hangt ook weer af van de gehele leeftijdsopbouw van de beroepsgroepen (zie tabel 5 hiervoor). De verslavingsartsen zijn voor het eerst geraamd in 2018, hierdoor zijn er voor hen geen cijfers uit 2015 beschikbaar.

Tabel 8 Uitstroompercentages over 5, 10, 15 en 20 jaar in 2022, naar beroep en zoals ingeschat voor de ramingen in 2015 en 2018

Beroep	5 jaar			10 jaar			15 jaar			20 jaar		
	2015	2018	2022	2015	2018	2022	2015	2018	2022	2015	2018	2022
GZ-psycholoog	11%	13%	16%	23%		32%		35%	46%	47%	45%	60%
Psychotherapeut	35%	25%	25%	51%		50%		54%	66%	76%	69%	81%
Klinisch psycholoog	17%	22%	29%	36%		58%		58%	72%	71%	71%	86%
Klinisch	13%	8%	24%	22%		49%		41%	65%	58%	58%	81%
VS-GGZ	2%	4%	17%	6%		34%		39%	51%	42%	55%	67%
Verslavingsarts		16%	16%			32%		60%	48%		77%	65%

Bron: CBS

3.2.4 Extern rendement

De personen die nu werkzaam zijn stromen sneller uit het beroep dan de personen die nu of in de toekomst na het afronden van de opleiding werkzaam worden in de verschillende GG-beroepen. Voor deze groepen die toekomstig werkzaam zullen zijn (de huidige en toekomstige opleidingscohorten) wordt het zogenaamde externe rendement bepaald. Dit is het percentage dat 1, 5, 10 en 15 jaar na het afronden van de opleiding (nog) werkzaam zal zijn in het beroep. Voor de verschillende GG-beroepen is dit percentage bepaald op basis van een combinatie van de vragenlijst en gegevens van het CBS:

- In de enquête is aan de respondenten gevraagd (1) in welk jaar zij hun opleiding hebben afgerond, (2) of zij (ooit) werkzaam zijn geweest in het beroep en (3), wanneer zij nog werkzaam zijn, tot welke leeftijd zij nog verwachten in het beroep te werken. Op basis van deze gegevens kon voor alle respondenten bepaald worden of zij op 1, 5, 10 en 15 jaar na het afronden van de opleiding nog werkzaam (zullen) zijn in het beroep. Een beperking van de vragenlijst als bron is dat het tot een overschatting van het rendement kan leiden omdat deze vooral door werkzamen wordt ingevuld.
- Daarom is het externe rendement ook berekend op basis van historische gegevens van het CBS. Omdat dit historische gegevens betreft geeft dit waarschijnlijk een onderschatting van het rendement.

Om voor de over- en onderschatting te corrigeren zijn de twee waarden samen gewogen waarbij de gegevens van het CBS voor 1/3 meewogen en de gegevens van de vragenlijst 2/3. Voor de psychiaters waren hiervoor onvoldoende gegevens beschikbaar. Tabel 9 toont het resultaat en de vergelijking met de vorige raming. Ook hier zien we, afgezien van een aantal lichte verschuivingen, vrij stabiele en hoge rendementspercentages wat aangeeft dat een zeer groot deel van de (toekomstige) GG-beroepsbeoefenaren in het beroep werkzaam zullen blijven.

Tabel 9 Extern rendement over 1, 5, 10 en 15 jaar in 2022, naar beroep en zoals ingeschat voor de raming in 2018

Beroep	1 jaar		5 jaar		10 jaar		15 jaar	
	2018	2022	2018	2022	2018	2022	2018	2022
GZ-psycholoog	99%	97%	93%	90%	90%	80%	87%	74%
Psychotherapeut	99%	96%	92%	90%	88%	77%	84%	73%
Klinisch psycholoog	100%	100%	98%	99%	96%	96%	94%	90%
Klinisch neuropsycholoog	100%	100%	98%	99%	96%	97%	94%	89%
VS-GGZ	97%	99%	97%	94%	93%	86%	87%	71%
Verslavingsarts		99%		95%		82%		70%

Bron: Vragenlijst & CBS

4 Een aantal extra resultaten uit de aanbodenquête: de ervaren aansluiting tussen vraag en aanbod

Voor de capaciteitsraming is naast de werkzaamheid van de GG-beroepsbeoefenaren ook de aansluiting tussen vraag en aanbod volgens deze beroepsbeoefenaars relevant. Deze gegevens kunnen extra inzichten geven in de vraagontwikkelingen op de arbeidsmarkt die voor de raming in 2022 meegenomen kunnen worden.

4.1 Nu werkzaam of werkzaam geweest in het beroep

Van de GG-beroepsbeoefenaren die deelnamen aan de vragenlijst was het merendeel per 1-1-2022 werkzaam of ooit werkzaam geweest (tabel 10). Van de GZ-psychologen is relatief het kleinste deel nu werkzaam als GZ-psycholoog (71%), maar zij zijn doorgaans wel werkzaam in het beroep geweest. Voor alle respondentgroepen geldt dat alleen een laag percentage (0 tot 4%) nooit het vak is gaan uitoefenen na diplomering en registratie.

Tabel 10 Percentage respondenten dat nu, ooit of nooit werkzaam is (geweest) in het beroep

Beroep	% Werkzaam	% ooit werkzaam	% nooit werkzaam
GZ-psycholoog	71%	25%	4%
Psychotherapeut	91%	6%	3%
Klinisch psycholoog	97%	2%	1%
Klinisch neuropsycholoog	94%	3%	3%
VS GGZ	97%	1%	2%
Psychiater	100%	0%	0%
Verslavingsarts	94%	6%	0%

Bron: Vragenlijst

Aan de beroepsbeoefenaars die hebben aangeven nu niet (meer) werkzaam te zijn is gevraagd wat de reden hiervoor was. De meesten gaven hierbij aan in opleiding te zijn voor een ander (GG) beroep, een kleinere groep gaf aan dat men met vervroegd pensioen is gegaan.

4.2 Verdeling naar huidig en gewenst dienstverband en fte

Aan de respondenten is ook gevraagd aan te geven wat hun huidige én gewenste dienstverband is. In tabel 11 staan hiervan de resultaten. De diagonalen in de tabel zijn gearceerd: dit zijn de percentages van respondenten die 'tevreden' zijn met hun huidige dienstverband, dat wil zeggen dat hun huidige dienstverband overeenkomt met hun gewenste dienstverband.

Tabel 11 laat zien dat de meeste respondenten nu een functie vervullen die overeenkomt met hun gewenste dienstverband. De percentages in de diagonaal-cellen (groen gemarkeerd) liggen

voor het merendeel boven de 80%. Bij de VS GGZ ligt in een aantal gevallen dit percentage lager, maar het betreft hier een klein aantal respondenten.

Tabel 11 Huidige en gewenste dienstverband, naar beroep

Beroep	Huidig dienstverband	Gewenst dienstverband			Totaal
		In loondienst	Flexibele basis*	Zelfstandig	
GZ-psycholoog	In loondienst	89%	4%	8%	100%
	Niet in loondienst	0%	91%	9%	100%
	Zelfstandig	3%	3%	94%	100%
Psychotherapeut	In loondienst	85%	3%	12%	100%
	Niet in loondienst	14%	71%	14%	100%
	Zelfstandig	7%	4%	89%	100%
Klinisch psycholoog	In loondienst	90%	3%	7%	100%
	Niet in loondienst	0%	100%	0%	100%
	Zelfstandig	8%	5%	87%	100%
Klinisch neuropsycholoog	In loondienst	96%	4%	0%	100%
	Niet in loondienst	-	-	-	100%
	Zelfstandig	0%	0%	100%	100%
VS GGZ	In loondienst	89%	4%	7%	100%
	Niet in loondienst	33%	67%	0%	100%
	Zelfstandig	0	50%	50%	100%
Psychiater	In loondienst	78%	7%	15%	100%
	Niet in loondienst	10%	90%	0%	100%
	Zelfstandig	0%	0%	100%	100%
Verslavingsarts	In loondienst	80%	14%	6%	100%
	Niet in loondienst	20%	80%	0%	100%
	Zelfstandig	0%	0%	100%	100%

*Flexibele basis betreft personen die in tijdelijke dienst zijn bij een werkgever op ZZP basis of gedetacheerd

Bron: Vragenlijst

Wanneer we vervolgens kijken naar het aantal fte dat per type dienstverband gewerkt wordt, is te zien dat voor de meeste beroepsgroepen de zelfstandigen gemiddeld het meeste fte werken (tabel 12). Uitzondering hierop zijn de klinisch psychologen zij werken als zelfstandige gemiddeld minder fte.

Tabel 12 Gemiddeld aantal fte, naar type dienstverband en beroep, gewogen

Beroep	In loondienst	Tijdelijke dienst, zzp of detachering	Zelfstandig
	fte	fte	fte
GZ-psycholoog	0,84	0,75	0,89
Psychotherapeut	0,67	0,60	0,81
Klinisch psycholoog	0,77	0,62	0,69
Klinisch neuropsycholoog	0,92	-	0,98
VS-GGZ	0,94	1	1
Psychiater	0,99	1	*
Verslavingsarts	0,96	0,92	1

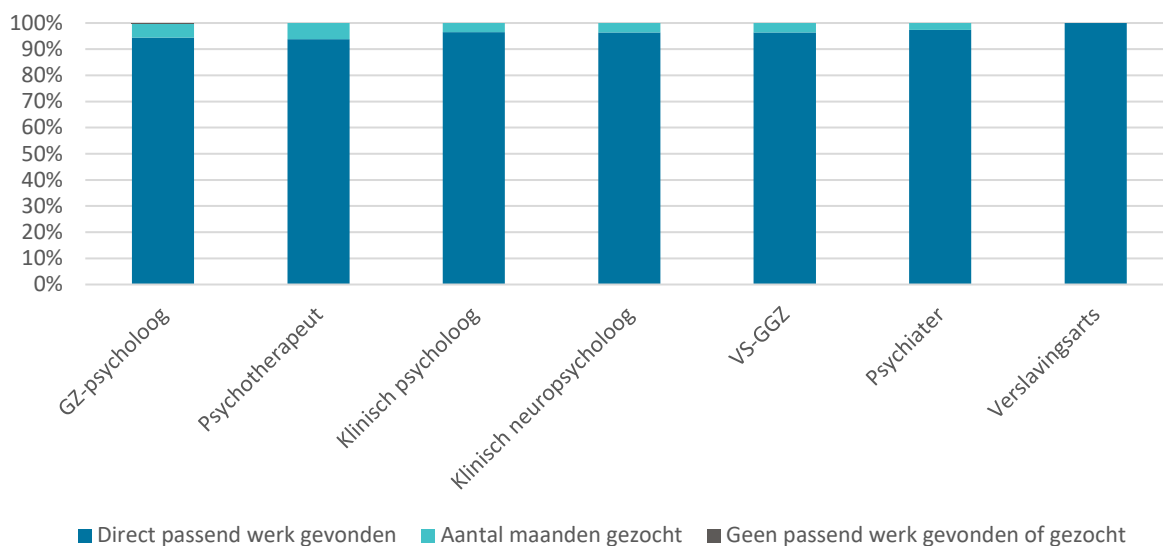
*Aantallen te klein om uitspraken te kunnen doen

4.3 Aansluiting opleiding-arbeidsmarkt

Voor elke capaciteitsraming is de huidige aansluiting opleiding en arbeidsmarkt van belang. Zijn er nu al knelpunten, dan moet daar ook voor de planning van de toekomstige instroom rekening worden gehouden. Eén manier om dit in kaart te brengen is respondenten te vragen hoelang zij na het afronden van de laatste opleiding geduurd heeft voordat zij passend werk vonden bij die opleiding. Dit is ook de methode die bijvoorbeeld het Research Centre for Education and the Labour Market (ROA) in Maastricht gebruikt in zijn schoolverlatersonderzoeken, om hierop de arbeidsmarktkansen te baseren die in beroepskeuze-informatie wordt opgenomen.

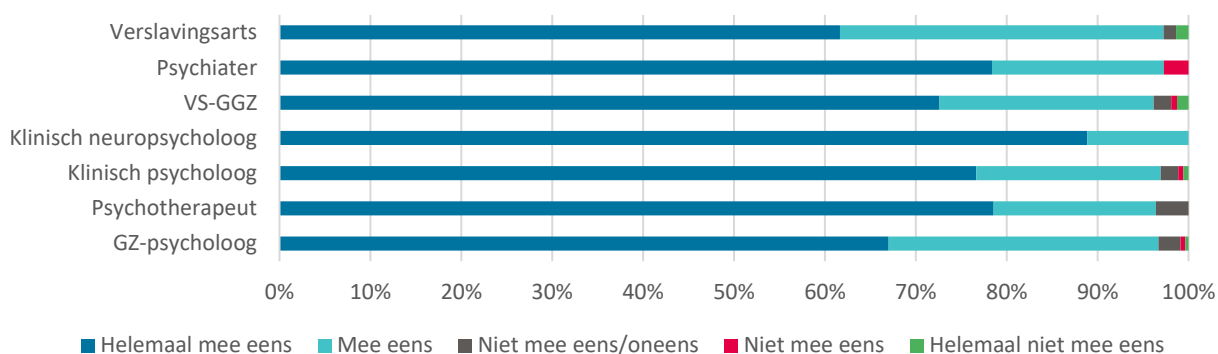
In figuur 2 is te zien dat ruim 90% van de respondenten direct na het afronden van de laatste opleiding hier passend werk in gevonden heeft. Wanneer men niet direct passend werk vond was men gemiddeld 6 maanden op zoek naar een baan. De conclusie is dus dat, vanuit de GG-professionals gezien, weinig tot geen knelpunten in de aansluiting opleiding-beroep bestaan. Dat kan vanuit werkgeversperspectief uiteraard anders zijn. Hierop wordt in het volgende hoofdstuk ingegaan.

Figuur 2 Antwoord op de vraag hoe snel men passend werk gevonden na afronden laatste opleiding, naar beroep



Dit resultaat is consistent met de hoge extern rendement percentages die berekend zijn voor de verschillende beroepen (zie paragraaf 3.2.4). Aan de respondenten is ook gevraagd in welke mate zij het eens waren met de stelling “Ik vervul nu een functie die goed passend is bij mijn (vervolg)opleiding”. Deze indicator geeft meer inzicht in de inhoudelijke aansluiting van de opleidingen op de arbeidsmarkt. Figuur 3 laat de antwoorden op de stellingen per laatst gevolgde opleiding zien. Ook nu blijkt voor alle GG-beroepen dat men vindt dat de huidige functie goed aansluit bij hun laatst gevolgde opleiding.

Figuur 3 Antwoorden op de vraag “Ik vervul nu een functie die goed passend is bij mijn (vervolg)opleiding”, naar beroep

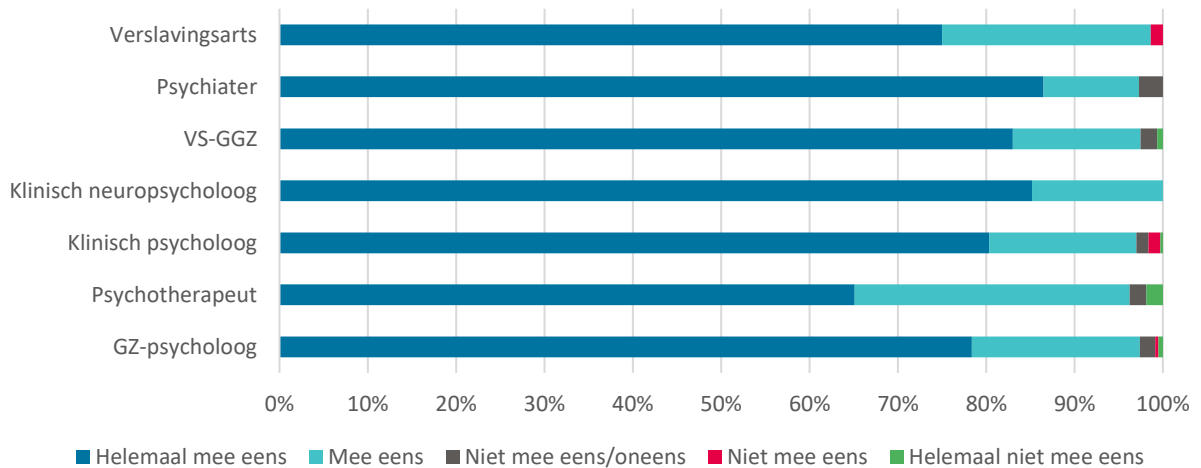


4.4 De situatie op de arbeidsmarkt

Naast het hebben van een functie die aansluit bij de opleiding, en het snel vinden van werk na een opleiding, geeft ook de vraag hoe makkelijk men denkt van baan te kunnen wisselen inzicht in de arbeidsmarkt van de GG-beroepen. Aan de respondenten is daarom de stelling “Ik zou gemakkelijk een nieuwe GG-baan kunnen krijgen bij een andere werkgever” voorgelegd. De resultaten hiervan staan in figuur 4.

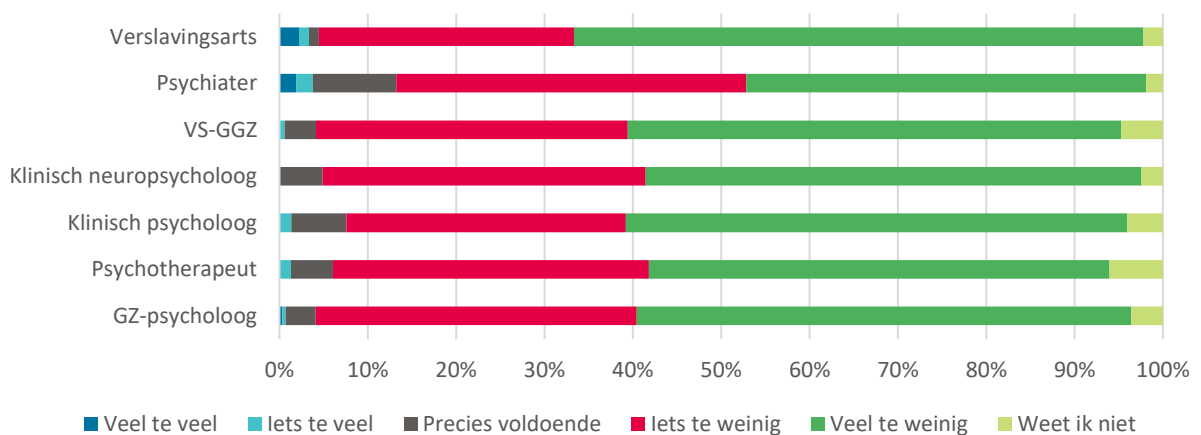
Alle beroepsgroepen zijn optimistisch over hun positie op de arbeidsmarkt wat betreft baankansen bij een andere werkgever. De psychotherapeuten zijn hierover het minst optimistisch; van hen is 'slechts' 65% het helemaal eens met de stelling maar ook hier is het percentage dat het (helemaal) niet eens met de stelling zeer laag.

Figuur 4 Antwoorden op de vraag "Ik zou gemakkelijk een nieuwe GG-baan kunnen krijgen bij een andere werkgever", naar beroep



De beroepsbeoefenaars is ook gevraagd in hoeverre zij vinden dat er landelijk voldoende professionals in hun beroep zijn. Dit geeft vanuit een ander perspectief inzicht in of er momenteel krapte of ruimte is op hun arbeidsmarkt is. Dit is een subjectieve meting van de factor 'onvervulde vraag' in het ramingsmodel. In figuur 5 staat hiervan het resultaat

Figuur 5 Antwoorden op de vraag "Zijn er volgens u momenteel landelijk voldoende professionals die uw GG-beroep uitoefenen", naar beroep



Een zeer grote meerderheid van de respondenten vindt dat er momenteel in hun beroepsgroep te weinig professionals werkzaam zijn. Meer dan de helft van alle groepen geeft aan dit 'veel te weinig' is, 30 a 40% iets te weinig. Alleen de psychiaters lijken relatief wat minder tekorten aan te geven, al is daar ook het percentage dat aangeeft dat de arbeidsmarkt in balans is, minder dan 10%.

Tenslotte is er gevraagd hoeveel personen er in de organisatie in dezelfde functie werkzaam zijn, en hoeveel vacatures er momenteel zijn voor personen met dezelfde functie binnen de organisatie. Door beide getallen op elkaar te delen kan een vacaturegraad voor de organisaties worden berekend waarin de respondenten werkzaam zijn. Maar bedacht moet worden dat niet alle respondenten de aantallen collega's en vacatures goed kunnen inschatten. De resultaten staan in tabel 13. De berekende (of: geschatte) vacaturegraden correleren met de tekorten die de respondenten ervaren op hun arbeidsmarkt. De psychotherapeuten, klinische (neuro)psychologen, VS-en GGZ en verslavingsartsen werken in organisaties waar de vacaturegraad meer dan 40% zou zijn. Voor de GZ-psychologen en psychiaters is dat wat lager, maar nog altijd 29% en 34%. We komen op de vacaturegraad als indicator voor de onvervulde vraag op de arbeidsmarkt in het volgens hoofdstuk nog teug, als we zien hoe werkgevers zelf dit voor hun organisatie inschatten.

Tabel 13 Vacaturegraad berekend op basis van het aantal collega's en vacatures dat respondenten aangeven te hebben in hun organisatie, per beroep

Beroepsgroep	Vacaturegraad
GZ-psycholoog	29%
Psychotherapeut	50%
Klinisch psycholoog	48%
Klinisch neuropsycholoog	46%
VS GGZ	47%
Psychiater	34%
Verslavingsarts	43%

Bron: Vragenlijst

4.5 Wervingskanalen voor het vinden van een baan

Tenslotte is in de vragenlijst gevraagd hoe men de huidige baan heeft gevonden. Tabel 14 geeft aan hoe vaak de verschillende opties per beroepsgroep zijn aangekruist. De percentages komen per kolom opgeteld boven de 100%, wat aangeeft dat men vaak meerdere wervingskanalen heeft aangekruist.

Het merendeel van de respondenten heeft de baan gevonden middels een online advertentie of is door de werkgever zelf gevraagd. Ook is er een vrij grote groep die de baan gevonden heeft via het sociale netwerk. Geen van de respondenten vond een baan via het UWV en ook een wervings- en selectiebureau was een nauwelijks gebruikt kanaal. Vooral het hoge percentage dat door werkgevers zelf is gevraagd (61% onder klinisch neuropsychologen bijvoorbeeld) geven ook aan dat de arbeidsmarkt gunstig is voor alle beroepsgroepen.

Tabel 14 Antwoorden op de vraag “Op welke manier heeft u uw huidige GG-functie(s) gevonden?”, naar voornaamste beroep

	GZP*	PT	KP	KNP	VS-GGZ	Psych	VA
Online advertentie	36%	19%	22%	43%	16%	10%	24%
Advertentie in krant of dagblad	1%	4%	6%	11%	2%	5%	7%
Uitzendbureau	0%	0%	0%	0%	1%	3%	8%
Wervings- en selectiebureau	2%	1%	4%	4%	4%	10%	8%
UWV	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Gevraagd door werkgever zelf	29%	31%	35%	61%	56%	38%	32%
Open sollicitatie	12%	11%	8%	11%	7%	23%	21%
Via sociale netwerk	23%	24%	24%	29%	11%	31%	11%
Anders	12%	12%	13%	11%	13%	8%	1%
Niet van toepassing, ik ben zelf eigenaar	13%	27%	21%	4%	1%	15%	3%

*GZP=GZ-psycholoog, PT=psychotherapeut, KP=klinisch psycholoog, KNP=klinisch neuropsycholoog, VS-GGZ=Verpleegkundig specialist GGZ, Psych=psychiater, VA=verslavingsarts

Bron: Vragenlijst

5 Uitkomsten van de uitvraag onder werkgevers van de GG-beroepsbeoefenaars en vergelijking

In dit hoofdstuk worden nu de resultaten van het onderzoek onder zorgaanbieders gepresenteerd waar GG-beroepsbeoefenaars werkzaam zijn. We beschrijven eerst kort de opzet en uitvoering van dit onderzoek dat door Duodeka is uitgevoerd. De uitkomsten hiervan worden vervolgens vergeleken met de resultaten uit de vragenlijst onder beroepsbeoefenaren zoals in het vorige hoofdstuk gepresenteerd.

5.1 Zorgaanbiedersonderzoek

In 2022 is een vragenlijst uitgezet door onder werkgevers van GG-professionals door middel van een webapplicatie die Duodeka in opdracht van het Capaciteitsorgaan heeft ontwikkeld. Deze applicatie wordt ook voor ander onderzoek in opdracht van het Capaciteitsorgaan gebruikt, waaronder een jaarlijks uitvraag onder ziekenhuizen waarin de zogenaamde Fonds Ziekenhuis Opleidingen (FZO-)beroepen werkzaam zijn en opgeleid worden⁴

Op basis van een selectie van de grootste zorgaanbieders zijn er 488 zorgaanbieders van de ruim 1700 (NZA 2019) zorgaanbieders binnen de GGZ uitgenodigd om de vragenlijst via de online-applicatie in te vullen. In totaal vulde 72% van de 488 aangeschreven zorgaanbieders de applicatie in. In tabel 15 staat de verdeling van deze instellingen over de branches waarin zij primair actief zijn. In de applicatie konden zorgaanbieders wel meerdere branches aangeven.

Tabel 15 Verdeling van de zorgaanbieders die deelnamen aan de Duodeka-uitvraag naar branche (elke zorgaanbieders is ingedeeld in één branche)

	% van de deelnemende zorgaanbieders
Forensische zorg	2%
Gehandicaptenzorg	7%
GGZ, ggz-instelling	46%
GGZ, geïntegreerd jeugd-ggz-instelling	4%
GGZ, niet-geïntegreerd jeugd-ggz-instelling	2%
Revalidatiezorg	3%
Verpleeghuis- of ouderenzorg	9%
Verslavingszorg	2%
GGZ, vrijgevestigde praktijk	9%
Ziekenhuiszorg	14%
Overig	2%

Bron: Duodeka-applicatie / vragenlijst werkgevers

⁴ Zie <https://capaciteitsorgaan.nl/publicatie-categorie/medisch-ondersteunende-en-verpleegkundige-beroepen/>.

Aan de zorgaanbieders is binnen de Duodeka-applicatie gevraagd (1) hoeveel fte de verschillende GG-professionals bij hen werkzaam zijn, (2) hoeveel vacatures zij hebben voor de verschillende beroepsgroepen en (3) wat de verwachte disciplinemix is over 5 jaar. De resultaten hiervan worden hieronder waar mogelijk vergeleken met de resultaten op basis onder de beroepsbeoefenaars.

5.2 Werkzaamheid in gemiddeld fte per persoon

Tabel 16 laat voor de zeven GG-beroepsgroepen het gemiddeld aantal fte zien, dat de personen werkzaam zijn in de organisaties van de deelnemende zorgaanbieders uitgesplitst naar aanstelling. De gemiddelde fte's verschillen voor het totaal weinig tussen de GG-beroepen (0,69-0,80) en ook zien we voor alle beroepen dat personen die in loondienst zijn over het algemeen meer fte werken dan personen die niet in loondienst zijn. Een uitzondering hierop zijn de VS-en GGZ; zij werken in loondienst gemiddeld juist minder fte.

Tabel 16 Gemiddeld aantal fte per persoon, naar beroepsgroep in de deelnemende zorgaanbieders

Beroep	Gemiddeld aantal fte		
	Totaal	In loondienst	Niet in loondienst
GZ-psycholoog	0,69	0,76	0,51
Psychotherapeut	0,67	0,73	0,45
Klinisch psycholoog	0,71	0,74	0,47
Klinisch Neuropsycholoog	0,71	0,72	0,25
Verpleegkundig Specialist GGZ	0,78	0,80	0,90
Psychiater	0,51	0,65	0,37
Verslavingsarts KNMG	0,80	0,90	0,46

Bron: Duodeka-applicatie / Vragenlijst zorgaanbieders

Wanneer we nu deze fte-gemiddelden vergelijken met de antwoorden van de GG-beroepsbeoefenaren uit het vorige hoofdstuk (tabel 6), is te zien dat de antwoorden van de zorgaanbieders doorgaans op een lager aantal fte per persoon uitkomen dan wanneer zorgprofessionals dit zelf aangeven; zie tabel 17. Dit kan goed verklaard worden door het feit dat veel van de GG-professionals werkzaam zijn voor meerdere zorgaanbieders; en dus per zorgaanbieder voor een lager aantal fte werken. Een uitzondering hierop vormen de psychotherapeuten. Deze beroepsgroep geeft zelf aan gemiddeld minder fte te werken dan dat zij volgens de zorgaanbieders werkzaam zijn (0,55 versus 0,67).

Tabel 17 Gemiddelde werkzaamheid per beroep op basis van de uitvraag onder GG-beroepsbeoefenaren en de zorgaanbieders-uitvraag

Beroep	Gemiddelde FTE o.b.v. de uitvraag onder GG-beroepsbeoefenaren	Gemiddelde FTE o.b.v. de uitvraag onder zorgaanbieders
GZ-psycholoog	0,66	0,69
Psychotherapeut	0,55	0,67
Klinisch psycholoog	0,70	0,71
Klinisch neuropsycholoog	0,93	0,71
VS-GGZ	0,95	0,78
Psychiater	0,96	0,51
Verlavingsarts	0,96	0,81

Bron: Vragenlijst zorgprofessionals en vragenlijst zorgaanbieders

In tabel 18 toont vervolgens hoeveel fte de personen gemiddeld werken in de verschillende branches, op basis van de Duodeka-zorgaanbieders uitvraag. De branche-indeling is hiervoor iets uitgebreid ten opzichte van de indeling die gebruikt in tabel 15.

Er zijn duidelijke verschillen in de gemiddelde werkzaamheid tussen de branches en zeven GG-beroepen. Naar branche valt op dat de gemiddelde fte's in de revalidatiezorg en binnen de vrijgevestigde praktijken relatief laag is. In de revalidatiezorg werken klinisch neuropsychologen en psychiaters relatief weinig fte, in de vrijgevestigde praktijken de VS GGZ en de klinisch psycholoog. En naar beroep valt de variatie bij de psychiaters op; zij werken weinig fte in de verpleeg- en ouderenzorg, de revalidatiezorg en gehandicaptenzorg.

Tabel 18 Gemiddelde werkzaamheid per beroep en branche volgens zorgaanbieders, in fte

Sector	Beroep						
	GZP	PT	KP	KNP	VS-GGZ	Psych	VA
Forensische zorg (deel Ministerie van Justitie)	0,65				1,00		
Forensische zorg (onderdeel van een instelling)	0,83	0,65	0,82	0,84	0,83	0,74	0,88
Gehandicaptenzorg	0,81	0,70	0,67	0,80	0,93	0,24	0,22
GGZ: ggz-instellingen	0,68	0,69	0,72	0,72	0,80	0,52	0,89
GGZ: jeugd-ggz, geïntegreerd)	0,63	0,69	0,85	0,96	0,81	0,57	
GGZ: jeugd-ggz, niet-geïntegreerd)	0,78	0,50	0,52	0,03	0,70	0,51	
Revalidatiezorg	0,66		0,74	0,35		0,09	
Verpleeghuis- of ouderenzorg	0,71		0,25	0,89	0,81	0,04	
Verlavingszorg	0,77	0,76	0,60	1,00	0,85	0,52	0,71
GGZ: vrijgevestigd (solo- of groepspraktijk)	0,62	0,62	0,48		0,20	0,47	
Ziekenhuiszorg	0,69	0,62	0,79	0,71	0,62	0,71	
Overige zorg (huisartsen, onderwijs, anders)	0,84	0,82	0,87	0,89	0,96	0,83	

GGZ, Psych=psychiater, VA=verlavingsarts

Bron: Vragenlijst zorgaanbieders

5.3 Vacaturegraad

Met de applicatie is zorgaanbieders ten tweede gevraagd naar het aantal vacatures dat zij momenteel hebben voor de zeven GG-beroepsgroepen. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen vacatures voor personen in loondienst, vacatures voor personeel niet in loondienst, en vacatures waarbij men bereid is om minder goed gekwalificeerd personeel aan te nemen. Met behulp van deze aantallen zijn er drie soorten vacaturegraden berekend, (1) één voor de 'reguliere vacatures', (2) één voor personeel niet in loondienst en (3) één voor 'minder goed gekwalificeerd personeel'. Het aantal vacatures is steeds gedeeld op het aantal fte dat in dienst is (zie hiervoor), dus de totale capaciteit in loondienst (voor vacaturegraad 1), niet in loondienst (voor vacaturegraad 2), en beide samen genomen (voor vacaturegraad 3). Tabel 19 laat hiervan het resultaat zien.

Tabel 19 Vacaturegraad per beroep, volgens zorgaanbieders

Beroep	Reguliere vacatures	Vacatures niet in loondienst	Vacatures minder goed gekwalificeerd personeel
GZ-psycholoog	23%	46%	31%
Psychotherapeut	25%	16%	9%
Klinisch psycholoog	35%	69%	9%
Klinisch Neuropsycholoog	56%	172%	31%
Psychiater	23%	53%	2%
Verpleegkundig Specialist GGZ	37%	158%	19%
Verslavingsarts KNMG	47%	15%	1%

Bron: Vragenlijst zorgaanbieders

Wanneer we kijken naar de reguliere vacatures dan is de hoogste vacaturegraad gezien voor de klinisch neuropsychologen en verslavingsartsen. Ok voor de andere GG-beroepen is de reguliere vacaturegraad hoog; meer dan 20%. Voor een aantal beroepen zijn de vacaturegraden voor de posities niet in loondienst nog hoger, zoals voor de GZ-psychologen, de klinisch psychologen en vooral de klinisch neuropsychologen en VS-en GGZ (meer dan 150%). Dit kan echter deels verklaard worden doordat dit kleinere aantallen betreft waardoor de vacaturegraad snel kan toenemen. Verder valt op dat de werkgevers daarbovenop nog flinke aantallen vacatures hebben opgegeven als het gaat om posities die door minder goed gekwalificeerd personeel vervuld zou kunnen worden. Hierbij gaat het vooral om de posities die 'normaliter' door GZ-psychologen, klinisch neuropsychologen en VS-en GGZ vervuld zouden moeten worden.

Om de vacaturecijfers volgens de zorgaanbieders te kunnen vergelijken met die van de zorgprofessionals, worden de reguliere vacatures gewogen naar de sectoren waarin de zorgaanbieders actief zijn. Wanneer we de vacaturegraden op basis van beide bronnen vergelijken zien we verschillen (tabel 20). Dat was voor een deel verwacht: bij de voorgaande tabel 13 gaven we al aan dat zorgprofessionals mogelijk minder zicht hebben op het totaal aantal fte dat nu in de organisatie werkzaam is en minder goed een inschatting kunnen maken van hoeveel vacatures er nu (nodig) zijn.

Tabel 20 Vacaturegraad per beroep volgens zorgprofessionals en zorgaanbieders (gewogen naar sector)

Beroep	Vacaturegraad o.b.v. de uitvraag onder GG-beroepsbeoefenaren	Reguliere vacaturegraad o.b.v. de uitvraag onder zorgaanbieders
GZ-psycholoog	29%	18%
Psychotherapeut	50%	9%
Klinisch psycholoog	48%	22%
Klinisch neuropsycholoog	46%	54%
Psychiater	34%	23%
VS-GGZ	47%	35%
Verslavingsarts	43%	43%

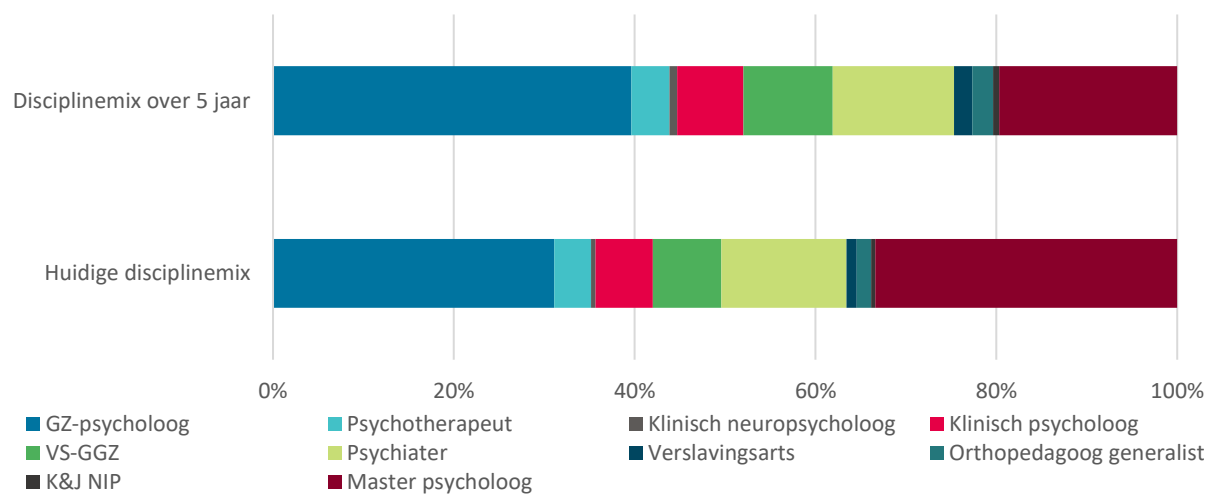
5.4 Gewenste GG-beroepenmix

Figuur 6 laat ten derde zien wat de huidige en gewenste disciplinemix van de werkgevers is, als alle fte die de zeven GG-beroepen werken wordt opgeteld en vervolgens verdeeld. De gewenste GG-beroepenmix is berekend op basis van de aantallen fte die werkgevers *verwachten* over vijf jaar te zullen hebben, per GG-beroep. Bedacht moet worden dat dit een verwachting is, en een schatting van de respondent namens de zorgaanbieder.

De figuur toont ten eerste dat de zorgaanbieders verwachten over 5 jaar relatief minder capaciteit aan masterpsychologen en meer capaciteit aan GZ-psychologen in dienst te hebben. Daarnaast is er de verwachting dat het aandeel verslavingsartsen in de capaciteit sterk gaat toenemen. Voor de overige beroepsgroepen zijn de verschuivingen minimaal.

Kijken we naar de absolute aantallen, dan valt op dat zorgaanbieders verwachten over vijf jaar *minder* fte aan personeel in dienst te hebben dan nu. Dit geldt voor alle GG-beroepen, met uitzondering van de verslavingsarts; hiervan verwachten de zorgaanbieders er gemiddeld meer van in dienst te hebben over vijf jaar. Hier lijken de zorgaanbieders in hun verwachtingen al rekening te houden met de huidige tekorten. Zorgaanbieders verwachten, zo lijkt het, niet dat deze tekorten in de komende vijf jaar anders zullen worden waardoor het aantal fte dat zij in dienst hebben zal afnemen.

Figuur 6 Huidige en verwachte disciplinemix over vijf jaar volgens zorgaanbieders



6 Conclusie en discussie

In dit hoofdstuk worden de onderzoeksvragen beantwoord op basis van de gegevens uit de vorige hoofdstukken.

1. Wat is het aandeel werkzame personen per beroepsgroep?
2. Wat is het aandeel vrouwen?
3. Wat is het gemiddeld aantal gewerkte uren en fte per beroepsgroep, en geslacht?
4. Wat is de verwachte uitstroom uit de beroepsgroep naar jaar en geslacht?
5. Wat is het extern rendement van de opgeleiden na 1, 5, 10 en 15 jaar, uitgesplitst naar geslacht?
6. Hoe verhouden de uitkomsten van de uitvragen onder de zorgprofessionals (uitgevoerd door Nivel) en zorgaanbieders (uitgevoerd door het Capaciteitsorgaan) in de GG zich tot elkaar v.w.b. de voorgaande arbeidsaanbod-factoren?

In de paragraaf hieronder worden de antwoorden op de bovenstaande onderzoeksvragen per beroepsgroep samengevat in een tabel. De waarden in deze tabellen kunnen voor de ramingen gebruikt worden als waarden voor de huidige groep werkzame personen en voor het extern rendement van de verschillende opleidingen. Hierbij hebben we de psychiaters niet meegenomen omdat voor deze beroepsgroep niet alle cijfers beschikbaar waren en de gegevens die wel berekend konden worden gebaseerd waren op een te klein aantal respondenten.

6.1 De aanbodparameters voor de capaciteitsraming van GG-beroepen 2022

In de tabellen hieronder staan op basis van de gegevens in de vorige hoofdstukken, per GG-beroep, de waarden voor de aanbodparameters zoals die gehanteerd kunnen worden voor de capaciteitsraming van 2022. En daarmee de antwoorden op de onderzoeksvragen 1 t/m 5. De waarden zijn gebaseerd op de enquête onder zorgprofessionals en op basis van gegevens van het CIBG en CBS, zoals in hoofdstuk 3 beschreven. We herhalen wat we daarin ook opmerkten over de inschatting van het extern rendement. Dit is waarschijnlijk een overschatting omdat personen die gestopt zijn met het beroep waarschijnlijk niet of in mindere mate hebben meegedaan aan het enquête-onderzoek. Om die reden is bij een aantal beroepen het externe rendement ook iets aangepast zodat deze meer geleidelijk afloopt van 1 naar 15 jaar, zoals ook bij andere beroepsgroepen veelal wordt gezien. En over de verwachte uitstroom herhalen we dat deze is berekend op basis van historische data van het CBS over de periode 2009-2019. Dit was de meest recente beschikbare data hierover. Hierbij is de aanname gemaakt dat voor de komende 20 jaar de redenen van uitstroom van de huidige zorgprofessionals niet heel anders zal zijn dan die van personen die in 2009 werkzaam waren.

Tabel 21 Parameterwaarden voor werkzaamheid en extern rendement GZ-psychologen

Parameterwaarden GZ-psychologen	Mannen	Vrouwen	Totaal
Aantal werkzame personen	2.683	13.102	15.785
Percentage van werkzame personen	17%	83%	100%
Gemiddeld aantal fte	0,71	0,65	0,66
Verwachte uitstroom 5 jaar	23,9%	14,4%	16,0%
Verwachte uitstroom 10 jaar	47,8%	28,7%	31,9%
Verwachte uitstroom 15 jaar	60,9%	42,9%	46,0%
Verwachte uitstroom 20 jaar	74,0%	57,0%	59,9%
Extern rendement 1 jaar	97%	97%	97%
Extern rendement 5 jaar	89%	92%	90%
Extern rendement 10 jaar	79%	84%	80%
Extern rendement 15 jaar	72%	76%	74%

Tabel 22 Parameterwaarden voor werkzaamheid en extern rendement psychotherapeuten

Parameterwaarden Psychotherapeuten	Mannen	Vrouwen	Totaal
Aantal werkzame personen	1.472	2.990	4.462
Percentage van werkzame personen	33%	67%	100%
Gemiddeld aantal fte	0,58	0,53	0,55
Verwachte uitstroom 5 jaar	30,9%	22,3%	25,1%
Verwachte uitstroom 10 jaar	61,7%	44,6%	50,2%
Verwachte uitstroom 15 jaar	75,9%	60,4%	65,5%
Verwachte uitstroom 20 jaar	90,1%	76,1%	80,7%
Extern rendement 1 jaar	96%	96%	96%
Extern rendement 5 jaar	89%	90%	90%
Extern rendement 10 jaar	75%	78%	77%
Extern rendement 15 jaar	72%	74%	73%

Tabel 23 Parameterwaarden voor werkzaamheid en extern rendement klinisch psychologen

Parameterwaarden Klinisch psychologen	Mannen	Vrouwen	Totaal
Aantal werkzame personen	677	1.374	2.050
Percentage van werkzame personen	33%	67%	100%
Gemiddeld aantal fte	0,70	0,70	0,70
Verwachte uitstroom 5 jaar	32,6%	27,5%	29,2%
Verwachte uitstroom 10 jaar	65,1%	55,0%	58,3%
Verwachte uitstroom 15 jaar	76,6%	70,0%	72,2%
Verwachte uitstroom 20 jaar	88,1%	85,0%	86,0%
Extern rendement 1 jaar	100%	100%	100%
Extern rendement 5 jaar	99%	100%	99%
Extern rendement 10 jaar	95%	97%	96%
Extern rendement 15 jaar	88%	93%	90%

Tabel 24 *Parameterwaarden voor werkzaamheid en extern rendement Klinisch neuropsychologen*

Parameterwaarden Klinisch neuropsychologen	Mannen	Vrouwen	Totaal
Aantal werkzame personen	36	128	164
Percentage van werkzame personen	22%	78%	100%
Gemiddeld aantal fte	1,08	0,90	0,93
Verwachte uitstroom 5 jaar	35,0%	21,4%	24,4%
Verwachte uitstroom 10 jaar	70,0%	42,8%	48,8%
Verwachte uitstroom 15 jaar	80,6%	60,2%	64,7%
Verwachte uitstroom 20 jaar	91,2%	77,6%	80,6%
Extern rendement 1 jaar	100%	100%	100%
Extern rendement 5 jaar	100%	99%	99%
Extern rendement 10 jaar	97%	95%	97%
Extern rendement 15 jaar	92%	88%	89%

Tabel 25 *Parameterwaarden voor werkzaamheid en extern rendement VS-GGZ*

Parameterwaarden VS-GGZ	Mannen	Vrouwen	Totaal
Aantal werkzame personen	411	1.007	1.418
Percentage van werkzame personen	29%	71%	100%
Gemiddeld aantal fte	0,99	0,93	0,95
Verwachte uitstroom 5 jaar	19,4%	16,0%	17,0%
Verwachte uitstroom 10 jaar	38,8%	32,0%	34,0%
Verwachte uitstroom 15 jaar	55,9%	48,4%	50,6%
Verwachte uitstroom 20 jaar	73,0%	64,7%	67,1%
Extern rendement 1 jaar	99%	99%	99%
Extern rendement 5 jaar	93%	96%	94%
Extern rendement 10 jaar	84%	88%	86%
Extern rendement 15 jaar	69%	74%	71%

Tabel 26 *Parameterwaarden voor werkzaamheid en extern rendement verslavingsartsen*

Parameterwaarden Verslavingsartsen	Mannen	Vrouwen	Totaal
Aantal werkzame personen	95	91	186
Percentage van werkzame personen	51%	49%	100%
Gemiddeld aantal fte	0,96	0,95	0,96
Verwachte uitstroom 5 jaar	19,9%	12,0%	16,0%
Verwachte uitstroom 10 jaar	39,7%	24,0%	32,0%
Verwachte uitstroom 15 jaar	57,0%	39,1%	48,2%
Verwachte uitstroom 20 jaar	74,3%	54,2%	64,5%
Extern rendement 1 jaar	100%	99%	99%
Extern rendement 5 jaar	96%	95%	95%
Extern rendement 10 jaar	82%	82%	82%
Extern rendement 15 jaar	71%	70%	70%

6.2 Vacaturegraad voor de capaciteitsraming van GG-beroepen 2022

In het vorige hoofdstuk vijf zijn de resultaten gepresenteerd van de uitvraag die met de Duodeka-applicatie onder werkgevers van GG-beroepsbeoefenaren in 2022 is gedaan. Deze bron beschouwen we als het meest betrouwbaar voor het inschatten van de factor onvervulde vraag voor de capaciteitsraming 2022. Deze factor wordt doorgaans gemeten op basis van de vacaturegraad, oftewel het tekort aan aanbod dat zorgaanbieders ervaren waarvoor zij ook daadwerkelijk vacatures hebben uitstaan. We nemen aan dat werkgevers en zorgaanbieders hier beter inzicht in hebben dan zorgprofessionals; al zagen we eerder in tabel 20 dat de vacaturegraden voor sommige GG-beroepen dicht bij elkaar liggen.

Op basis van de uitvraag onder de zorgaanbieders worden de vacaturegraden voor de zeven beroepsgroepen ingeschat zoals getoond in tabel 27. Deze cijfers komen overeen met tabel 20. Bij de interpretatie van de vacaturegraad als meting voor de factor onvervulde vraag moet wel nog rekening worden gehouden met andere factoren zoals frictiewerkloosheid en wachtlijsten. Hierdoor kan de uiteindelijke bepaling van de factor onvervulde vraag bijgesteld worden, hetgeen per beroep zal verschillen en afgewogen zal worden in de uitvoering van de capaciteitsraming GG-beroepen 2022.

Tabel 27 Vacaturegraad per GG-beroep, volgens zorgaanbieders en op basis van de Duodeka werkgevers-uitvraag

Beroep	
GZ-psycholoog	18%
Psychotherapeut	9%
Klinisch psycholoog	22%
Klinisch neuropsycholoog	54%
VS-GGZ	34%
Verslavingsarts	43%

Literatuur

BIG register 2020: <https://www.bigregister.nl/actueel/nieuws/2019/december/4/orthopedagoog-generalist-nieuw-big-beroep>, laatst geraadpleegd 1 mei 2022

Capaciteitsorgaan. Capaciteitsplan 2020-2024. Deelrapport 7: Beroepen Geestelijke Gezondheid. CO Utrecht 2018.

Erf S van der, Slag M, Strijbosch F. Een stap in de goede richting. Impactanalyse vernieuwde beroepenstructuur psychologische zorg. SIRM Utrecht 2021.

Flinterman, L., Vis, E., Batenburg, R. Het 'stuwmeer' of 'reservoir' van belangstellenden voor de opleiding tot GZ-psycholoog: deelrapport 1 voor het programma APV. Utrecht: Nivel, 2021.

NIP, NVGzP, NVP, LVVP, P3NL. Een vernieuwde structuur voor de academische beroepen in de psychologische zorg. Utrecht 2020.

NZA 2019. <https://www.nza.nl/zorgsectoren/geestelijke-gezondheidszorg-ggz-en-forensische-zorg-fz/kerncijfers-geestelijke-gezondheidszorg-ggz>, laatst geraadpleegd 28 juli 2022

Vis E, Velden L van der, Batenburg R. Het arbeidsaanbod van de beroepen geestelijke gezondheid in 2018. Actualisering van de aanbodparameters voor de beroepen GZ-psycholoog, klinisch neuropsycholoog, klinisch psycholoog, psychotherapeut en verpleegkundig specialist GGZ. Nivel Utrecht 2018.

Bijlage A Vragenlijst

Aanbodenquête GG beroepen 2022

1. Wat is uw geslacht?
 - Man
 - Vrouw
 - Anders
2. Wat is uw geboortejaar?
3. Welke van de volgende opleidingen voor beroepen geestelijke gezondheid (GG-beroepen) of psychotherapeutische behandelingen heeft u afgerond? *U kunt meerdere antwoorden aangeven.*

GG-beroepen

- Opleiding tot gezondheidszorgpsycholoog
- Opleiding tot psychotherapeut
- Opleiding tot klinisch psycholoog
- Opleiding tot klinisch neuropsycholoog
- Opleiding tot verpleegkundig specialist GGZ (Hogeschool 2-jarige opleiding)
- Opleiding tot verpleegkundig specialist GGZ (GGZ-VS 3-jarige opleiding)
- Opleiding tot psychiater
- Opleiding tot orthopedagoog-generalist
- Opleiding tot verslavingsarts KNMG
- Opleiding tot kinder- en Jeugdpsycholoog NIP
- Opleiding tot psycholoog (master-psychologie)

Psychotherapeutische behandelingen

- Opleiding voor Dialectische Gedragstherapie (DGT)
- Opleiding voor Schematherapie (ST)
- Opleiding voor Transference-Focused Psychotherapy (TFP)
- Opleiding voor Mentalization Based Treatment (MBT)

4. In welk jaar heeft u uw opleiding(en) voor gg-beroepen afgerond?

Opleiding	Jaar afgerond
Opleiding 1	
Opleiding 2	
Opleiding 3	

5. In welke van de volgende branches bent u voor uw gg-beroepen opgeleid? *Meerdere antwoorden mogelijk*

Branche	Opleiding 1	Opleiding 2
GGZ-instelling		
Vrijgevestigde praktijk (zelf eigenaar)		
Vrijgevestigde praktijk (in dienst/werkzaam bij)		
Ziekenhuis		
Forensisch als onderdeel justitie		
Forensisch als onderdeel andere aanbieder dan justitie		
Verpleeghuis/ouderenzorg		
Gehandicaptenzorg		
Jeugdsector, onder 18 niet GGZ (Jeugdwet)		
Jeugdsector, jeugd-ggz, geïntegreerd		
Jeugdsector, jeugd-ggz, niet-geïntegreerd		
Revalidatie		
Huisarts		
Onderwijs		
Verslavingszorg		
Verkregen bij een ervaringseis bij invoering van het beroep		
Overig		

6. Hoe lang heeft u na afronding van uw laatst afgeronde GG-opleiding geduurd voor u werk vond passend bij deze opleiding?
- Ik heb direct passend werk gevonden
 - Ik heb maanden actief gezocht naar passend werk
 - Ik heb nooit werk gevonden of gezocht dat passend is bij mijn laatst afgeronde GG-opleiding

7. In welk jaar heeft u (ongeveer) voor uw GG-beroep(en) een BIG registratie verkregen?

Beroep	Jaar BIG geregistreerd
Beroep 1	
Beroep 2	
Beroep 3	

8. In welke van de volgende GG-beroepen bent u ooit werkzaam geweest en in welke bent u nu werkzaam? *U kunt meerdere antwoorden geven*

Beroep	Ooit werkzaam in geweest	Nu werkzaam	Nooit in werkzaam geweest
Beroep 1			
Beroep 2			
Beroep 3			
Etc.			

9. Kunt u van de GG-beroepen waar u nu of ooit werkzaam bent geweest aangeven hoeveel jaar u daarin werkzaam bent/was? *Tel alle jaren dat u in het GG-beroep heeft gewerkt tijdens uw loopbaan bij elkaar op. Wanneer u het niet precies meer weet hoe lang u in een bepaald beroep werkzaam bent geweest, geeft dan een zo goed mogelijke schatting.*

Beroep	Aantal jaren werkzaam
Beroep 1	
Beroep 2	
Beroep 3	

10. In welke van de volgende branches bent u ooit werkzaam geweest, en in welke bent u nu werkzaam? *Vul dit alleen in voor de GG-beroepen waar u ooit in heeft gewerkt of nu in werkzaam bent. U kunt meerdere antwoorden geven.*

Branche	Ooit werkzaam in geweest	Nu werkzaam
GGZ-instelling		
Vrijgevestigde praktijk (zelf eigenaar)		
Vrijgevestigde praktijk (in dienst/werkzaam bij)		
Ziekenhuis		
Forensisch als onderdeel justitie		
Forensisch als onderdeel andere aanbieder dan justitie		
Verpleeghuis/ouderenzorg		
Gehandicaptenzorg		
Jeugdsector, onder 18 niet GGZ		
Jeugdsector, jeugd-ggz, geïntegreerd		
Jeugdsector, jeugd-ggz, niet-geïntegreerd		
Revalidatie		
Huisarts		
Onderwijs		
Verslavingszorg		
Verkregen bij een ervaringseis bij invoering van het beroep		
Overig		

11. Kunt u hieronder aangeven hoeveel uur u per week per beroep en per branche werkzaam bent?

Branche	Uren per week Beroep 1	Uren per week Beroep 2
Branche 1		
Branche 2		
Branche 3		

12. U heeft aangegeven momenteel in een ziekenhuis werkzaam te zijn. Tot welke afdeling behoort u organisatorisch?
- Medische psychologie
 - Neurologie
 - Revalidatie
 - PAAZ/PUK
 - Kinderafdeling

- Anders, namelijk.....

13. Wat zijn de vier cijfers van de postcode(s) van de organisatie(s) in de branche(s) waar u nu werkzaam bent?

Branche	Postcode 1	Postcode 2
Branche 1		
Branche 2		
Branche 3		

14. Is het in de afgelopen 5 jaar wel eens voorgekomen dat u gedurende een aaneengesloten periode van 3 maanden of langer niet heeft gewerkt in uw GG-beroep(en)?

- Ja
- Nee

15. Wat was de voornaamste reden van de laatste keer dat u een aaneengesloten periode van 3 maanden of langer niet heeft gewerkt?

- Werkzoekend
- Ziekte/arbeidsongeschiktheid
- Zorg voor huishouden, kinderen/gezin of anderen
- Zwangerschapsverlof
- Werkzaam buiten GG-beroep(en)
- Anders, namelijk.....

16. Op welke manier heeft u uw huidige GG-functie(s) gevonden? *U kunt meerdere antwoorden geven*

- Online advertentie gevonden via een vacaturesite
- Online advertentie gevonden via de website van werkgever
- Online advertentie gevonden via social media
- Advertentie in krant of dagblad
- Uitzendbureau
- Werving- en selectiebureau
- UWV
- Gevraagd door werkgever zelf
- Open sollicitatie
- Via mijn sociale netwerk (vrienden, familie, kennissen, etc.)
- Anders, namelijk.....
- Niet van toepassing, ik ben zelf eigenaar

17. Hoeveel uur per week en hoeveel FTE werkt u in totaal in uw huidige GG-beroep(en)? *Het gaat hier om het totaal aantal uren van alle (neven)functies die passend zijn bij de GG-beroepen, dus ook bijvoorbeeld om bestuurstaken of het geven van onderwijs. Het gaat daarentegen niet om eventuele ANW-diensten.*

____ uur per week

18. U heeft aangegeven xx uur te werken per week. Hoe is de verdeling van deze uren naar de volgende taken:

Bij niet patiëntgebonden uren schat u in hoeveel uren u besteed aan intervisie, supervisie, werkoverleg. Indien u eigenaar bent van een vrijgevestigde praktijk, vermeldt u hier ook het aantal uren op dat u nodig heeft om uw praktijk te managen:

- Direct en indirect patiënt/cliëntgebonden uren. ____ uur per week
- Niet patiënt/cliëntgebonden uren. ____ uur per week

19. Hoeveel uur per week zou u in totaal in uw huidige GG-beroep(en) **willen** werken?
 ____ uur per week

20. U heeft aangegeven meer uren te willen werken dan u nu doet. Waarom werkt u op dit moment niet meer uren? *U kunt meerdere antwoorden geven*

- Er is niet genoeg werk bij mijn huidige werkgever
- De zorgverzekeraar/gemeente heeft bij mijn huidige werkgever niet genoeg zorg ingekocht
- Vanwege eigen ziekte/arbeidsongeschiktheid
- Vanwege mijn thuissituatie (zorg voor overige gezinsleden, huishouden)
- Anders, namelijk _____

21. U heeft aangegeven minder uren te willen werken dan u nu doet. Waarom werkt u op dit moment niet minder uren? *U kunt meerdere antwoorden geven*

- Personeelstekort bij mijn huidige werkgever
- Drukke door nieuwe aanwas van patiënten/cliënten
- Financiële redenen
- Vanwege mijn verantwoordelijkheidsgevoel
- Anders, namelijk _____

22. In wat voor arbeidsrelatie(s) werkt u in uw huidige GG-beroep(en)?

Dienstverband	Beroep 1	Beroep 2	Beroep 3
In loondienst			
Niet in loondienst (ZZP, detachering, uitzendbureau etc.)			
Zelfstandig			

22. a Wat is de reden dat u voor werken in loondienst heeft gekozen? *U kunt meerdere antwoorden aangeven*

- Ik voel mij in loondienst meer betrokken bij de instelling
- Het werk is inhoudelijk meer uitdagend
- Financiële redenen
- Secundaire arbeidsvoorwaarden
- Omdat dit de gebruikelijke arbeidsovereenkomst is binnen deze werksetting
- Arbeidsrechtelijke zekerheid / eenvoud
- Anders, namelijk _____

22. b Wat is de reden dat u voor werken buiten loondienst of in een eigen praktijk heeft gekozen?

U kunt meerdere antwoorden geven

- Financiële redenen
- Minder/geen diensten
- Minder werkdruk
- Meer autonomie
- Anders, namelijk

23. In welke arbeidsrelatie(s) zou u in uw huidige GG-beroep(en) **willen** werken?

Dienstverband	Beroep 1	Beroep 2	Beroep 3
In loondienst			
Niet in loondienst (ZZP, detachering, uitzendbureau etc.)			
Zelfstandig			

23.a Wat is de reden dat u voor werken in loondienst heeft gekozen? *U kunt meerdere antwoorden aangeven*

- Ik voel mij in loondienst meer betrokken bij de instelling
- Het werk is inhoudelijk meer uitdagend
- Financiële redenen
- Secundaire arbeidsvoorwaarden
- Omdat dit de gebruikelijke arbeidsovereenkomst is binnen deze werksetting
- Arbeidsrechtelijke zekerheid / eenvoud
- Anders, namelijk _____

23.b Wat is de reden dat u voor werken buiten loondienst of in een eigen praktijk heeft gekozen? *U kunt meerdere antwoorden geven*

- Financiële redenen
- Minder/geen diensten
- Minder werkdruk
- Meer autonomie
- Anders, namelijk

24. In hoeverre bent u het eens met de volgende stellingen? *Wanneer u momenteel meerdere banen, combineert, denk dan bij het antwoorden aan de baan waar u de meeste uren werkt.*

	Helemaal mee eens	Mee eens	Niet mee eens/niet mee oneens	Niet mee eens	Helemaal niet mee eens	Weet niet/n.v.t.
Ik zou makkelijk een nieuwe GG-baan kunnen krijgen bij een andere werkgever						
Ik vervul nu een functie die goed passend is bij mijn (vervolg)opleiding						

25. Bent u van mening dat masterpsychologen zelfstandig individuele patiëntenzorg mogen leveren?

- Ja
- Nee

25b Kunt u dit toelichten?

26. Hoeveel collega's die dezelfde functie als u uitoefenen zijn er werkzaam in uw deel van de organisatie (u mag zelf kiezen welk organisatie-eenheid u kiest, bv divisie, werkeenheid, afdeling, unit etc.)? *Als u momenteel meerdere functies combineert, denk dan bij het antwoorden aan de functie/organisatie waar u de meeste uren werkt.*

27. Hoeveel fte vacatures (gepubliceerd en ongepubliceerd) zijn er in uw organisatie-eenheid =momenteel voor collega's die dezelfde functie als u uitoefenen? Kies hierbij dezelfde eenheid die u net gekozen heeft. *Als u momenteel meerdere functies combineert, denk dan bij het antwoorden aan de functie/organisatie waar u de meeste uren werkt.*

- ___ fte vacatures (gepubliceerd en ongepubliceerd)
- Weet niet

28. Zijn er volgens u momenteel landelijk voldoende professionals die uw GG-beroep uitoefenen? *Als u momenteel meerdere GG-beroepen combineert, denk dan bij het antwoorden aan het GG-beroep waarin u de meeste uren werkt.*

- Ja, er zijn veel te veel professionals in mijn (voornaamste) GG-beroep
- Ja, er zijn iets te veel professionals in mijn (voornaamste) GG-beroep
- Ja, er zijn precies voldoende professionals in mijn (voornaamste) GG-beroep
- Nee, er zijn iets te weinig professionals in mijn (voornaamste) GG-beroep
- Nee, er zijn veel te weinig professionals in mijn (voornaamste) GG-beroep
- Weet ik niet

29. Tot welke leeftijd verwacht u in uw huidige GG-beroep(en) te blijven werken? *Als u momenteel meerdere GG-beroepen combineert, beantwoordt deze vraag dan voor het GG-beroep waar u de meeste uren werkt.*

Tot ___ jaar

***** Blok niet werkzaam *****

30. Waarom bent u momenteel niet werkzaam in een GG-beroep?

- Werkzoekend
- Ziekte/arbeidsongeschiktheid
- Zorg voor huishouden, kinderen/gezin of anderen
- Ik werk momenteel in een ander beroep/andere functie buiten de GG-beroepen
- Anders, namelijk _____

31. Denkt u in de toekomst (weer) te beginnen met werken in een GG-beroep?

- Nee, zeker niet
- Misschien
- Ja, zeker wel

32. Tot welke leeftijd (ongeveer) denkt u dan uiteindelijk te werken in een GG-beroep?

Tot ___ jaar

***** Blok zelfstandig *****

33. U heeft aangegeven als zelfstandig werkzaam te zijn. Werken in uw praktijk ook behandelaars loondienst of als bijvoorbeeld ZZP'er?

- Ja
- Nee

34. Welke beroepsgroepen werken er bij u in de praktijk?

- Gezondheidszorgpsycholoog(en)
- Psychotherapeut(en)
- Klinisch psycholoog(en)
- Klinisch neuropsycholoog(en)
- Verpleegkundig specialist(en) GGZ
- Psychiater(s)
- Orthopedagoog(en)-generalist
- Verslavingsarts(en)
- Kinder- en Jeugdpsycholoog(en) NIP
- Master psycholoog(en)

35. Kunt u hieronder per beroepsgroep aangeven hoeveel gediplomeerde personen (en fte) er in deze functie(s) er bij u werkten op 31 december 2021 (zowel in loondienst als ZZP)?

Beroepsgroep	Aantal personen werkzaam	Aantal fte werkzaam
Beroep 1		
Beroep 2		
Beroep 3		
Etc		

36. Kunt u hieronder aangeven hoeveel van deze personen niet in loondienst waren en hoeveel fte zij werkten?

Beroepsgroep	Aantal personen niet in loondienst	Aantal fte werkzaam
Beroep 1		
Beroep 2		
Beroep 3		
Etc		

37. Hoeveel uitstroom (fte) was er in het afgelopen jaar (2021) door pensionering?

___ fte

38. Hoeveel uitstroom (fte) was er in het afgelopen jaar (2021) door andere redenen dan pensionering?

___ fte

39. Hoeveel fte vacatures had u op 1-1-2022? Kunt u hieronder per reden voor een vacature aangeven om hoeveel fte het gaat en of deze vacatures gepubliceerd of ongepubliceerd zijn?

Reden vacature	fte gepubliceerd	fte ongepubliceerd
Fte Vacatures met als doel direct een extra professional aan te nemen. Zolang er niemand is geworven worden bepaalde werkzaamheden niet uitgevoerd, er ontstaan wachtlijsten		
Fte Vacatures met als doel iemand in vaste dienst te krijgen. Momenteel worden de werkzaamheden uitgevoerd met hetzelfde beroep, maar als ZZP'er/op inhuurbasis.		
Fte Vacature terwijl de werkzaamheden wel worden uitgevoerd maar eigenlijk door niet juist gekwalificeerd personeel. Bijvoorbeeld er is de wens een GZ-psycholoog aan te nemen voor werk dat nu door een masterpsycholoog wordt uitgevoerd, er is dan een vacature voor de GZ-psycholoog. Tel hier dus alle masterpsychologen mee die u graag zou vervangen door GZ-psychologen.		
Fte Vacature anders, namelijk _____		

40. Welke mix van beroepsgroepen verwacht u over vijf jaar nodig te hebben? Vul hieronder in per beroepsgroep. U kunt bijvoorbeeld uitgaan van de verwachtingen in het meest recente meerjarenplan in uw instelling.

Beroep	Verwachte benodigde disciplinemix over 5 jaar
Gezondheidszorgpsycholoog(en)	...fte
Psychotherapeut(en)	...fte
Klinisch psycholoog(en)	...fte
Klinisch neuropsycholoog(en)	...fte
Verpleegkundig specialist(en) GGZ	...fte
Psychiater(s)	...fte
Orthopedagoog(en)-generalist	...fte
Verslavingsarts(en)	...fte
Kinder- en Jeugdpsycholoog(en) NIP	...fte
Master psycholoog(en)	...fte

41. Welk type zorg levert u? *Meerdere antwoorden mogelijk*

- Jeugdwet
- Zorgverzekeringswet
- Wet langdurige zorg
- Anders, namelijk _____

42. Heeft u een wachtlijst?

- Ja
- Nee

43. Waarom heeft u een wachtlijst?

- Vanwege een tekort aan personeel
- Beperkende voorwaarden financiers
- Anders, namelijk _____

44. Dit is de laatste vraag van deze enquête. Wanneer u opmerkingen heeft over de vragenlijst kunt u deze hieronder aangeven.

Uw antwoorden zijn verstuurd. Hartelijk dank voor uw medewerking!

Bijlage B Representativiteit en weegfactoren

Tabel B.1 Percentage vrouwen volgens CBS en in de respons per beroepsgroep

Werkzaam	N totaal	% vrouwen	
		Vragenlijst	CBS
GZ-Psycholoog	705	86%	83%
Psychotherapeut	340	77%	67%
Klinisch psycholoog	395	78%	67%
Klinisch neuropsycholoog	28	71%	78%
VS-GGZ	163	75%	71%
Psychiater	39	56%	58%
Orthopedagoog generalist	59	98%	95%

Gegevens over de verslavingsarts zijn niet bekend bij het CBS, daarom kon deze niet worden weergegeven. De respons van de verslavingsartsen was de hoogste met 40% en is daardoor waarschijnlijk representatief.

Tabel B.2 Geslacht en leeftijd verdeling volgens CBS en in de respons per beroepsgroep

Beroep	Geslacht	Leeftijd	CBS	Vragenlijst
Psychiaters	mannen	Jonger dan 25 jaar	0%	6%
Psychiaters	mannen	25 tot 30 jaar	0%	12%
Psychiaters	mannen	30 tot 35 jaar	5%	6%
Psychiaters	mannen	35 tot 40 jaar	11%	18%
Psychiaters	mannen	40 tot 45 jaar	14%	24%
Psychiaters	mannen	45 tot 50 jaar	16%	24%
Psychiaters	mannen	50 tot 55 jaar	12%	12%
Psychiaters	mannen	55 tot 60 jaar	13%	14%
Psychiaters	mannen	60 tot 65 jaar	13%	23%
Psychiaters	mannen	65 jaar of ouder	15%	9%
Psychiaters	vrouwen	Jonger dan 25 jaar	0%	23%
Psychiaters	vrouwen	25 tot 30 jaar	0%	18%
Psychiaters	vrouwen	30 tot 35 jaar	10%	14%
Psychiaters	vrouwen	35 tot 40 jaar	19%	
Psychiaters	vrouwen	40 tot 45 jaar	19%	
Psychiaters	vrouwen	45 tot 50 jaar	17%	
Psychiaters	vrouwen	50 tot 55 jaar	16%	
Psychiaters	vrouwen	55 tot 60 jaar	11%	
Psychiaters	vrouwen	60 tot 65 jaar	5%	
Psychiaters	vrouwen	65 jaar of ouder	3%	
GZ-psychologen	mannen	Jonger dan 25 jaar	0%	3%
GZ-psychologen	mannen	25 tot 30 jaar	1%	5%
GZ-psychologen	mannen	30 tot 35 jaar	6%	19%
GZ-psychologen	mannen	35 tot 40 jaar	11%	23%

Beroep	Geslacht	Leeftijd	CBS	Vragenlijst
GZ-psychologen	mannen	40 tot 45 jaar	10%	10%
GZ-psychologen	mannen	45 tot 50 jaar	8%	9%
GZ-psychologen	mannen	50 tot 55 jaar	7%	7%
GZ-psychologen	mannen	55 tot 60 jaar	10%	9%
GZ-psychologen	mannen	60 tot 65 jaar	15%	9%
GZ-psychologen	mannen	65 jaar of ouder	32%	5%
GZ-psychologen	vrouwen	Jonger dan 25 jaar	0%	3%
GZ-psychologen	vrouwen	25 tot 30 jaar	2%	12%
GZ-psychologen	vrouwen	30 tot 35 jaar	12%	22%
GZ-psychologen	vrouwen	35 tot 40 jaar	21%	21%
GZ-psychologen	vrouwen	40 tot 45 jaar	16%	17%
GZ-psychologen	vrouwen	45 tot 50 jaar	12%	10%
GZ-psychologen	vrouwen	50 tot 55 jaar	10%	6%
GZ-psychologen	vrouwen	55 tot 60 jaar	9%	5%
GZ-psychologen	vrouwen	60 tot 65 jaar	9%	4%
GZ-psychologen	vrouwen	65 jaar of ouder	9%	0%
Klinisch psycholoog	mannen	Jonger dan 25 jaar	0%	6%
Klinisch psycholoog	mannen	25 tot 30 jaar	0%	15%
Klinisch psycholoog	mannen	30 tot 35 jaar	0%	11%
Klinisch psycholoog	mannen	35 tot 40 jaar	4%	11%
Klinisch psycholoog	mannen	40 tot 45 jaar	8%	10%
Klinisch psycholoog	mannen	45 tot 50 jaar	4%	19%
Klinisch psycholoog	mannen	50 tot 55 jaar	4%	16%
Klinisch psycholoog	mannen	55 tot 60 jaar	8%	12%
Klinisch psycholoog	mannen	60 tot 65 jaar	20%	3%
Klinisch psycholoog	mannen	65 jaar of ouder	52%	8%
Klinisch psycholoog	vrouwen	Jonger dan 25 jaar	0%	17%
Klinisch psycholoog	vrouwen	25 tot 30 jaar	0%	19%
Klinisch psycholoog	vrouwen	30 tot 35 jaar	2%	17%
Klinisch psycholoog	vrouwen	35 tot 40 jaar	6%	14%
Klinisch psycholoog	vrouwen	40 tot 45 jaar	10%	13%
Klinisch psycholoog	vrouwen	45 tot 50 jaar	13%	6%
Klinisch psycholoog	vrouwen	50 tot 55 jaar	13%	2%
Klinisch psycholoog	vrouwen	55 tot 60 jaar	8%	
Klinisch psycholoog	vrouwen	60 tot 65 jaar	23%	
Klinisch psycholoog	vrouwen	65 jaar of ouder	25%	
Klinisch neuropsycholoog	mannen	Jonger dan 25 jaar	0%	38%
Klinisch neuropsycholoog	mannen	25 tot 30 jaar	0%	13%
Klinisch neuropsycholoog	mannen	30 tot 35 jaar	0%	25%
Klinisch neuropsycholoog	mannen	35 tot 40 jaar	0%	13%
Klinisch neuropsycholoog	mannen	40 tot 45 jaar	0%	13%
Klinisch neuropsycholoog	mannen	45 tot 50 jaar	17%	5%
Klinisch neuropsycholoog	mannen	50 tot 55 jaar	17%	19%
Klinisch neuropsycholoog	mannen	55 tot 60 jaar	33%	14%
Klinisch neuropsycholoog	mannen	60 tot 65 jaar	17%	24%

Beroep	Geslacht	Leeftijd	CBS	Vragenlijst
Klinisch neuropsycholoog	mannen	65 jaar of ouder	17%	5%
Klinisch neuropsycholoog	vrouwen	Jonger dan 25 jaar	0%	19%
Klinisch neuropsycholoog	vrouwen	25 tot 30 jaar	0%	10%
Klinisch neuropsycholoog	vrouwen	30 tot 35 jaar	0%	5%
Klinisch neuropsycholoog	vrouwen	35 tot 40 jaar	14%	
Klinisch neuropsycholoog	vrouwen	40 tot 45 jaar	19%	
Klinisch neuropsycholoog	vrouwen	45 tot 50 jaar	24%	
Klinisch neuropsycholoog	vrouwen	50 tot 55 jaar	14%	
Klinisch neuropsycholoog	vrouwen	55 tot 60 jaar	19%	
Klinisch neuropsycholoog	vrouwen	60 tot 65 jaar	5%	
Klinisch neuropsycholoog	vrouwen	65 jaar of ouder	5%	
Psychotherapeuten	mannen	Jonger dan 25 jaar	0%	6%
Psychotherapeuten	mannen	25 tot 30 jaar	0%	16%
Psychotherapeuten	mannen	30 tot 35 jaar	1%	6%
Psychotherapeuten	mannen	35 tot 40 jaar	2%	10%
Psychotherapeuten	mannen	40 tot 45 jaar	6%	13%
Psychotherapeuten	mannen	45 tot 50 jaar	8%	17%
Psychotherapeuten	mannen	50 tot 55 jaar	6%	18%
Psychotherapeuten	mannen	55 tot 60 jaar	12%	13%
Psychotherapeuten	mannen	60 tot 65 jaar	21%	0%
Psychotherapeuten	mannen	65 jaar of ouder	44%	3%
Psychotherapeuten	vrouwen	Jonger dan 25 jaar	0%	8%
Psychotherapeuten	vrouwen	25 tot 30 jaar	0%	15%
Psychotherapeuten	vrouwen	30 tot 35 jaar	2%	20%
Psychotherapeuten	vrouwen	35 tot 40 jaar	10%	18%
Psychotherapeuten	vrouwen	40 tot 45 jaar	14%	15%
Psychotherapeuten	vrouwen	45 tot 50 jaar	15%	13%
Psychotherapeuten	vrouwen	50 tot 55 jaar	14%	7%
Psychotherapeuten	vrouwen	55 tot 60 jaar	15%	2%
Psychotherapeuten	vrouwen	60 tot 65 jaar	15%	
Psychotherapeuten	vrouwen	65 jaar of ouder	17%	
Verpleegkundig specialist GGZ	mannen	Jonger dan 25 jaar	0%	12%
Verpleegkundig specialist GGZ	mannen	25 tot 30 jaar	0%	10%
Verpleegkundig specialist GGZ	mannen	30 tot 35 jaar	5%	19%
Verpleegkundig specialist GGZ	mannen	35 tot 40 jaar	12%	7%
Verpleegkundig specialist GGZ	mannen	40 tot 45 jaar	14%	12%
Verpleegkundig specialist GGZ	mannen	45 tot 50 jaar	18%	17%
Verpleegkundig specialist GGZ	mannen	50 tot 55 jaar	16%	21%
Verpleegkundig specialist GGZ	mannen	55 tot 60 jaar	20%	2%
Verpleegkundig specialist GGZ	mannen	60 tot 65 jaar	12%	3%
Verpleegkundig specialist GGZ	mannen	65 jaar of ouder	3%	12%
Verpleegkundig specialist GGZ	vrouwen	Jonger dan 25 jaar	0%	14%
Verpleegkundig specialist GGZ	vrouwen	25 tot 30 jaar	2%	13%
Verpleegkundig specialist GGZ	vrouwen	30 tot 35 jaar	10%	11%
Verpleegkundig specialist GGZ	vrouwen	35 tot 40 jaar	17%	15%

Beroep	Geslacht	Leeftijd	CBS	Vragenlijst
Verpleegkundig specialist GGZ	vrouwen	40 tot 45 jaar	16%	24%
Verpleegkundig specialist GGZ	vrouwen	45 tot 50 jaar	15%	8%
Verpleegkundig specialist GGZ	vrouwen	50 tot 55 jaar	16%	
Verpleegkundig specialist GGZ	vrouwen	55 tot 60 jaar	16%	
Verpleegkundig specialist GGZ	vrouwen	60 tot 65 jaar	6%	
Verpleegkundig specialist GGZ	vrouwen	65 jaar of ouder	1%	
Orthopedagoog generalist	mannen	Jonger dan 25 jaar	0%	50%
Orthopedagoog generalist	mannen	25 tot 30 jaar	0%	50%
Orthopedagoog generalist	mannen	30 tot 35 jaar	6%	9%
Orthopedagoog generalist	mannen	35 tot 40 jaar	13%	11%
Orthopedagoog generalist	mannen	40 tot 45 jaar	13%	26%
Orthopedagoog generalist	mannen	45 tot 50 jaar	6%	20%
Orthopedagoog generalist	mannen	50 tot 55 jaar	6%	6%
Orthopedagoog generalist	mannen	55 tot 60 jaar	13%	6%
Orthopedagoog generalist	mannen	60 tot 65 jaar	25%	11%
Orthopedagoog generalist	mannen	65 jaar of ouder	19%	12%
Orthopedagoog generalist	vrouwen	Jonger dan 25 jaar	0%	
Orthopedagoog generalist	vrouwen	25 tot 30 jaar	1%	
Orthopedagoog generalist	vrouwen	30 tot 35 jaar	10%	
Orthopedagoog generalist	vrouwen	35 tot 40 jaar	23%	
Orthopedagoog generalist	vrouwen	40 tot 45 jaar	22%	
Orthopedagoog generalist	vrouwen	45 tot 50 jaar	14%	
Orthopedagoog generalist	vrouwen	50 tot 55 jaar	10%	
Orthopedagoog generalist	vrouwen	55 tot 60 jaar	7%	
Orthopedagoog generalist	vrouwen	60 tot 65 jaar	8%	
Orthopedagoog generalist	vrouwen	65 jaar of ouder	4%	

Bijlage C Extra analyses en vergelijkingen met eerdere ramingen

In deze bijlage worden extra tabellen weergegeven. Deze tabellen bevatten vergelijkingen met eerdere onderzoeken of resultaten op basis van andere of eerder gebruikte definities.

Tabel C.1 Aantal werkzamen op basis van 'oude' indeling beroepen op basis van 'hoogste' BIG-registratie in 2022 en in voorgaande jaren

Beroep	N Werkzaam				
	2010	2012	2015	2018	2022
GZ-psycholoog zonder andere specialisatie	6.035	7.500	8.474	10.649	11.820
Psychotherapeut zonder andere specialisatie	1.560	1.950	1.882	1.913	2.168
Klinisch psycholoog maar géén klinisch neuropsycholoog	1.965	1.900	1.854	2.069	1.991
Klinisch neuropsycholoog	75	90	213	139	170
VS-GGZ	150	2440	622	954	1.418
Psychiater	-	-	-	3.527	3.605
Verslavingsarts	-	-	-	-	216
Orthopedagoog generalist	-	-	-	-	1.959

Tabel C.2 Aantal werkzamen op basis van 'oude' indeling beroepen op basis van 'hoogste' BIG-registratie in 2022 en in voorgaande jaren

Beroep	% Vrouwen				
	2010	2012	2015	2018	2022
GZ-psycholoog zonder andere specialisatie	70%	80%	83%	86%	88%
Psychotherapeut zonder andere specialisatie	52%	61%	67%	74%	86%
Klinisch psycholoog maar géén klinisch neuropsycholoog	58%	65%	71%	70%	80%
Klinisch neuropsycholoog	51%	54%	63%	68%	72%
VS-GGZ	60%	65%	65%	70%	71%
Psychiater	42%	44%	47%	51%	58%
Verslavingsarts	-	-	-	-	49%
Orthopedagoog generalist	-	-	-	-	95%

Tabel C.3 Gemiddeld aantal fte per soort registratie in 2022, vergeleken met de eerdere ramingen*

	2010	2012	2013	2015	2018	2022
Aantal fte mannen						
GZ-psycholoog	0,8	0,89	0,89	0,96	0,97	0,71
Psychotherapeut	0,85	0,85	0,85	0,83	0,84	0,58
Klinisch psycholoog	0,85	1,01	1,01	1,02	0,98	0,70
Klinisch neuropsycholoog	0,8	0,94	0,94	1,01	0,85	1,08
VS GGZ	0,8	1	1	0,98	0,97	0,99
Psychiater						0,97

Verslavingsarts						0,96
Aantal fte vrouwen						
GZ-psycholoog	0,75	0,82	0,82	0,85	0,82	0,65
Psychotherapeut	0,73	0,78	0,78	0,79	0,82	0,53
Klinisch psycholoog	0,75	0,87	0,87	0,88	0,9	0,70
Klinisch neuropsycholoog	0,75	0,89	0,89	0,92	0,85	0,90
VS GGZ	0,75	0,91	0,91	0,91	0,9	0,93
Psychiater						0,96
Verslavingsarts					0,82	0,95

Bron: Vragenlijst

*1fte is 36 uur